

การศึกษาผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี
องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อดิศักดิ์ ทรัพย์ผ้าพับ

GRAD VRU

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2568

EVALUATION OF SERVICE CONTRACTING PROJECT TAX MAPPING OF SAM
RUEAN SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, BANG PA-IN
DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ADISAK SUBPAPUB

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS

FOR MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

IN PUBLIC ADMINISTRATION

GRADUATE SCHOOL

VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY

UNDER THE ROYAL PATRONAGE

PATHUM THANI PROVINCE

2025

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การศึกษาผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี
องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อนักศึกษา อติศักดิ์ ทรัพย์ผ้าพับ
รหัสประจำตัว 64U53330208
ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ มาลา)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมลาศ เยาวะนิจ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคศักดิ์ กัลยาณมิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคศักดิ์ กัลยาณมิตร)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ มาลา)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภริดา ชัยรัตน์)

GRAD VRU

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญรัตน์ ปิ่นทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

อดิศักดิ์ ทรัพย์ผ้าพับ. (2568). การศึกษาผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ไททัศน์ มาลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัมลาศ เยวะนิจ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน และ 2) ศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน โดยดำเนินการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ของโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ (1) ด้านปัจจัยนำเข้า เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้มีค่อนข้างน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับ และขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และภาษีป้าย พ.ศ. 2510 อีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการและขั้นตอน เช่น วิธีการประเมินภาษี เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของการแผนที่ภาษีได้เต็มประสิทธิภาพ (2) ด้านกระบวนการ จากผลปัจจัยนำเข้าข้างต้นทำให้ต้องมีการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีขึ้นมาเพื่อช่วยลดปัญหาของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ตามกระบวนการและขั้นตอนเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี (3) ด้านผลผลิต ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการมีข้อมูลในส่วนทะเบียนทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 11,000 แปลง ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์โปรแกรม TAXGO มีรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ป้าย และรายละเอียดเจ้าของทรัพย์สินมีความสะดวกต่อการใช้งาน และช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง และ (4) ด้านผลลัพธ์ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากผลผลิตที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์จากทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 67.27 และผลของการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น 630,576.14 บาท และภาษีป้ายเพิ่มขึ้น 618,050.00 บาท รวมเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี คิดเป็นร้อยละ 65.2 และ 2) ควรเพิ่มรายละเอียดสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีในส่วนเมนูเนื้อหาให้ทันต่อข้อกำหนดในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น อีกทั้งควรเพิ่มรายละเอียดด้านข้อมูลที่ผู้ติดต่อของผู้เสียภาษีให้เป็นปัจจุบันและให้ผู้รับเหมารับผิดชอบต่อความเสียหายต่อตัวโปรแกรมแผนที่ภาษีไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่มีการส่งมอบงาน และควรสำรวจพื้นที่การปกครองว่าเป็นเขตเศรษฐกิจมากน้อยเพียงใดและหากมีการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีจะคุ้มค่าต่อผลที่ได้รับมากน้อยเพียงใด

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คือขั้นตอนการดำเนินการงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีทำให้ทราบถึงจุดบกพร่อง และสามารถนำมาแก้ไขปรับปรุงโครงการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีครั้งต่อไป

คำสำคัญ: ประเมินผลโครงการ แผนที่ภาษี ทะเบียนทรัพย์สิน

Adisak Subpapub. (2025). Evaluation of Service Contracting Project Tax Mapping of Sam Ruean Subdistrict Administrative Organization, Bang Pa-In District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. Master of Public Administration (Public Administration). Advisors: Associate Professor Dr. Titus Mala, Assistant Professor Dr. Kamalas Yaowanit

ABSTRACT

This qualitative research aimed to 1) study the operating results of the tax map service contract project of Sam Ruean Subdistrict Administrative Organization, and 2) study guidelines for improving the tax map service contract project by conducting a study about Inputs, Processes, Outputs, and Outcomes of the tax map service contract project of Sam Ruean Subdistrict Administrative Organization from interviewing 20 key informants.

The results revealed that 1) performance of the tax map service contract project, (1) in terms of Inputs, the number of revenue collection officers was slightly less than the amount of work received, and there was a lack of knowledge and understanding about tax collection according to the Regulations of Land and Buildings Tax B.E. 2562 (2019) and Sign Tax B.E. 2510 (1967), as well as a lack of knowledge and understanding of processes and procedures such as tax assessment, instruments as a result the tax map work could not be performed with full efficiency. Therefore, it was necessary to increase the skills of relevant personnel to take advantage of the database and send personnel to receive training to be ready to provide land and building tax collection services and sign tax, (2) for Process, as a result of the above inputs, a tax map service contract project had to be proposed to help reduce the problems of revenue collection officials according to the process and steps for proposing a tax map service contract project, (3) for Outputs, the results of achieving the goals obtained from the project and there was information in the property registration section about an increase of not less than 11,000 plots in the database of the TAXGO online system that had detailed information about land use, buildings, signs; and details of property owners that was convenient to use and reduce operation duration, and (4) for Outcomes, results continued to occur from the output that was used to benefit from increased assets which accounted for 67.27 percent, in addition, the results of revenue collection land tax and buildings increased by 630,576.14 baht, and sign tax increased by 618,050.00 baht, so a total increased income after hiring a tax map service accounting for 65.2 percent; and 2) it should add details in the tax mapping service outsourcing contract, by keeping the content menu up to date with the latest information on local taxation laws and it should add details of taxpayer contact information to be up to date. Moreover, the contractor would be responsible for any damage to the tax map program for at least 1 year from the date of delivery of the work and the administrative area should be surveyed of what extent it was an economic zone and how cost-effective would it be to outsource tax mapping services in terms of the benefits received.

The knowledge gained from this research is The process of carrying out the project for contracting tax mapping services makes it possible to know the shortcomings. and can be used to improve and modify the project for the benefit of future tax mapping service contracts.

Keywords: Project Evaluation, Tax Map, Property Registration

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหาร ส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วย ความกรุณาอย่างยงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรณ์ มาลา ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมลาค เยาวะนิจ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้ คำปรึกษาคำแนะนำ และเสนอแนวคิดให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ทั้งยังช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและมีคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยได้รับ ประสบการณ์ในการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่าน คณะกรรมการสอบที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้วิจัย จนงานวิจัยสำเร็จลงตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองคลัง เจ้าหน้าที่งานจัดเก็บรายได้ที่เสียสละเวลา ให้สัมภาษณ์ความรู้อันมีค่าเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณสมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี ตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดของความสำเร็จในครั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในงานวิจัยจนสำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งบุคคลที่ได้กล่าวมาและยังไม่ได้กล่าวถึง ขอขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้ชีวิต และสติปัญญา ขอขอบคุณญาติมิตรสหายทุก ๆ ท่านที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือทุกอย่าง ด้วยดีเสมอมา หากมีสิ่งใดบกพร่องผู้วิจัยขออภัยไว้ และขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

GRAD VRU

อดิศักดิ์ ทรัพย์ผ้าพับ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามงานวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ.....	14
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 วิธีการวิจัย.....	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4.1 ผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบล สามเรือน อำเภอบางปะอิน.....	30
4.2 แนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบล สามเรือน อำเภอบางปะอิน	39

บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	41
5.1	สรุปผลการวิจัย	41
5.2	การอภิปรายผล	46
5.3	ข้อเสนอแนะ	48
5.4	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป	49
บรรณานุกรม.....		50
ภาคผนวก.....		53
ประวัติผู้วิจัย.....		58

GRAD VRU

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางการจัดเก็บรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.....	2
ตารางที่ 2 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	11
ตารางที่ 3 ลำดับชั้นการวิจัยเชิงประเมิณในแต่ละประเด็น	24
ตารางที่ 4 รายละเอียดผู้ยื่นข้อเสนอ ราคาที่เสนอ และราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง	33
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบทะเบียนทรัพย์สินที่มีการเพิ่มขึ้น	38
ตารางที่ 6 เปรียบเทียบรายได้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย	38

GRAD VRU

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด/ทฤษฎีสำหรับการวิจัยเชิงประเมิณปรับจากแนวคิดของ Katz and Kahn..	23
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	27
ภาพที่ 3 แนวเขตแปลงที่ดินขอบเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน	35
ภาพที่ 4 ทะเบียนคุมหนังสือส่งแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโปรแกรม Excel.....	36
ภาพที่ 5 ทะเบียนคุมหนังสือส่งแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โปรแกรม Taxgo.....	36
ภาพที่ 6 แบบแสดงรายการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โปรแกรม Excel.....	37
ภาพที่ 7 แบบแสดงรายการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โปรแกรม Taxgo	37
ภาพที่ 8 สรุปการใช้งานโปรแกรมสะดวกต่อการใช้งานลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง	39
ภาพที่ 9 กรอบแนวความคิดสรุปผลการดำเนินงานด้านระยะเวลา	44
ภาพที่ 10 กรอบแนวความคิดสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี	45

GRAD VRU

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ในหมวดที่ 14 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษี หรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสมรวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเพียงพอสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 4 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 30 (4) ได้กำหนดการจัดสรรภาษี และอากรเงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับ การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม ซึ่งให้รัฐกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นพึ่งพาตนเองนอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้การเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลา ที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย การให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มซึ่งอาจจะมาจากภาษีท้องถิ่น ภาษี แบ่งเงินอุดหนุน ขณะเดียวกันให้มีภารกิจ และให้มีอำนาจการใช้จ่ายงบประมาณ และการตรวจสอบตามกระบวนการของท้องถิ่นลดการควบคุมจากรัฐบาลมักดำเนินการพร้อมกับการ กระจายอำนาจการบริหารและปกครอง กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นภาษีประเภทหนึ่ง จัดเก็บจากฐานราคาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างส่วนการจัดเก็บภาษีดังกล่าวเป็นแนวคิดของการปฏิรูปที่ดิน ที่เกิดขึ้น และหากมีการเปลี่ยนแปลงโดยให้มีการจัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. 2562 จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีสลดใช้ดุลยพินิจของพนักงานประเมิน ในการจัดเก็บภาษี และนอกจากนี้การถือครองที่ดินในปัจจุบันมีการกระจุกตัวอยู่ที่คนส่วนน้อยและ ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างแท้จริง การเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจของคนในสังคม และลดปัญหาการเก็งกำไรเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการวิเคราะห์ว่าหลังจากมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563 ในปีแรก กระทรวงการคลังคาดว่าจะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้จากการจัดเก็บภาษี 64,290 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 38,318 ล้านบาท (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน - ภาษีบำรุงท้องที่) ทำให้มีงบประมาณ เข้ามาพัฒนาพื้นที่ส่งผลให้ระบอบประชาธิปไตยระดับรากฐานมีความเข้มแข็งมากขึ้น และยังจะช่วย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากขึ้น ภาษีท้องถิ่นเป็นรายได้หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเรียกเก็บจากประชาชน ผู้มีหน้าที่เสียภาษีในลักษณะการบังคับโดยไม่มีพันธะที่จะต้องตอบแทนแก่ผู้เสียภาษีโดยตรง ปัจจุบันภาษีท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (1) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูก

สร้างทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษี คือ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (2) ภาษีป้าย ป้ายที่ต้องเสียภาษีได้แก่ป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่น ๆ เพื่อหารายได้ วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีคือเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน เพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้ารายได้จากการจัดเก็บรายได้จึงเป็นงานที่ถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของงบประมาณรายได้ในแต่ละปี

องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขอบเขตการปกครองถึง 19.5 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 8 หมู่ ที่ดิน 9,723 แปลง มีสิ่งปลูกสร้างอีกโดยประมาณ 5,242 หลัง และป้ายเพื่อใช้โฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย 3,221 ป้าย และเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคม และเป็นพื้นที่รองรับการขยายผังเมือง มีร้านค้า อาคารพาณิชย์ โรงพยาบาล โรงเรียน หมู่บ้าน รีสอร์ท แหล่งบันเทิง บิมน้ำมัน ตลาด ทั้งนี้กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บภาษี ได้แก่ ภาษีป้าย และภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งมีผลบังคับใช้ให้เริ่มจัดเก็บในปี 2563 และจากการที่มีกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเข้ามาทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องข้อกฎหมาย การสำรวจข้อมูลที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และป้าย อีกทั้งยังมีบุคลากรไม่เพียงพอต่อการสำรวจข้อมูลดังกล่าว จึงทำให้ปีงบประมาณ 2563 มีการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย ได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางการจัดเก็บรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ภาษีปี งบ 2563	จำนวนที่ จัดเก็บ	คิดเป็น เปอร์เซ็นต์	รายรับ ที่ตั้งไว้	รายรับที่ จัดเก็บได้	คิดเป็น เปอร์เซ็นต์
ที่ดิน	424 แปลง	4.36 %	15,000,000.00	362,473.00	2.41 %
สิ่งปลูกสร้าง	128 หลัง	2.44 %	-	-	-
ป้าย	280 ป้าย	8.69 %	12,000,000.00	1,552,250.00	12.93 %

ในการนี้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นจึงได้มีการอนุมัติโครงการจ้างเหมาบริการสำรวจข้อมูลที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และป้าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และยังไม่มีการประเมินผลโครงการแต่อย่างใด โดยทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาและประเมินผลลัพธ์ “โครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในรูปแบบเชิงคุณภาพโดยการประเมินโครงการครั้งนี้ได้ดำเนินการแบบเชิงระบบ (Input - Output Model) แบ่งเป็นด้านปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 1. ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น 2. ความพร้อมของทรัพยากร เช่น งบประมาณ คน วัสดุอุปกรณ์ เวลา กฎระเบียบ 3. ความต้องการแก้ไขปัญหา 2) ด้านกระบวนการ (Process) 1. การเสนอโครงการ 2. กระบวนการในการทำงาน 3. อุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน 3) ด้านผลผลิต (Output) 1. ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการ 2. การนำข้อมูลไปใช้ได้จริง 3. ลดเวลาในการทำงานลง

4) ด้านผลลัพธ์ (Outcomes) 1. การจัดการข้อมูล 2. ผลของการจัดเก็บรายได้ 3. ความสะดวกในการใช้งาน

1.2 คำถามงานวิจัย

1. การดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน เป็นอย่างไร

2. แนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน

2. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้เลือกใช้ขอบเขต องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้ในการประเมินผลดำเนินโครงการ โดยมีขอบเขตการปกครองถึง 19.5 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 8 หมู่ ที่ดิน 9,723 แปลง สิ่งปลูกสร้างโดยประมาณ 5,242 หลัง และป้ายเพื่อใช้โฆษณาตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้ายจำนวน 3,221 ป้าย

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

โดยเนื้อหาผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดการประเมินผลการดำเนินโครงการแบบเชิงระบบ (Input – Output Model) ที่แบ่งเป็นด้านปัจจัย ดังนี้ 1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2. ด้านกระบวนการ (Process) 3. ด้านผลผลิต (Output) และ 4. ด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้นำเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการจ้างเหมาแผนที่ภาษี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มาใช้ประเมินผลการดำเนินโครงการ และวิเคราะห์ข้อมูลตลอดเวลาขณะที่เก็บ รวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในวิจัย

จ้างเหมาบริการ หมายถึง การโอนภาระหน้าที่และความรับผิดชอบไปให้หน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานรัฐบาล เพื่อจ้างเหมาบริการปรับปรุงข้อมูลด้านแผนที่ภาษี

ประเมินผลโครงการ หมายถึง การประเมินผล หรือ กระบวนการตัดสินคุณค่าของโครงการว่าบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ ในด้านปัจจัย ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2. ด้านกระบวนการ (Process) 3. ด้านผลผลิต (Output)
4. ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

รูปแบบการประเมิน หมายถึง กรอบความคิดหรือแบบแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมิน หรือ กระบวนการของการประเมินซึ่งแต่ละรูปแบบ

แผนที่ภาษี หมายถึง ข้อมูลเชิงพื้นที่ที่แสดงรูปร่างและตำแหน่งที่ตั้งของทรัพย์สิน รวมถึงข้อมูลทางกายภาพที่แสดงถึงตำแหน่งที่ตั้งของทรัพย์สินภายในเขตปกครองโดยมีการจัดแบ่งพื้นที่ภายในเขตปกครองออกเป็นเขต (Zone) และเขตย่อย (Block) เพื่อให้สะดวกในการจัดเก็บเอกสารในการค้นหา

ทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้มีกรรมสิทธิ์แต่ละราย โดยมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

กระบวนการ (Process) หมายถึง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เอกสารรวบรวมเสนอโครงการจ้างเหมาบริการ เนื้อหาตัวโครงการจ้างเหมาบริการ แผนที่ภาษี ประกอบด้วย 1. การเสนอโครงการ 2. กระบวนการในการทำงาน 3. อุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง บุคลากรค่อนข้างน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับ และขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการและขั้นตอน และการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมาย

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง 1. ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น 2. ความต้องการแก้ไขปัญหา

ผลผลิต (Outputs) หมายถึง ผลจากการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการประกอบด้วย 1. ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการ 2. การนำข้อมูลไปใช้ได้จริง และ 3. ลดเวลาในการทำงานลง

ผลลัพธ์ (Outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิตที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ 1. การจัดการข้อมูล 2. ผลของการจัดเก็บรายได้ และ 3. ความสะดวกในการใช้งาน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ ภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนอำเภอบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีข้อบัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในหมวดที่ 14 กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เป็นของตนเอง โดยจัดระบบภาษี หรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสมรวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างเพียงพอเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 หมวด 4 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 30 (4) ได้กำหนดการจัดสรรภาษี และอากรเงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม ทั้งนี้โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงถึงรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

โครงสร้างรายได้ของท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล มีโครงสร้างหรือที่มาของรายได้คล้ายคลึงกัน ได้แก่

1. ภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
2. ภาษีป้าย ตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510
3. อากรฆ่าสัตว์
4. ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต

2.1.1 ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เป็นกฎหมายที่ออกใหม่ใช้จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มายกเลิกและทดแทนจากภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 และภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้มาอย่างยาวนานทำให้การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่มีปัญหา และข้อจำกัดเกี่ยวกับฐานภาษี อัตราภาษี นอกจากนี้

การเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติใหม่นี้ยังสามารถลดการถือครองที่ดินเพื่อ
การเก็งกำไรในตลาดอสังหาริมทรัพย์อีกด้วย

การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะเก็บเป็นรายปีที่เก็บและคิดจากมูลค่าที่ดินและ
สิ่งก่อสร้างที่เราครอบครอง โดยมีองค์กรท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. เป็นผู้จัดเก็บโดยผู้ที่ต้อง
เสียภาษีที่ดินต้องมีเงื่อนไข ดังนี้

1. เจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ (ดูตามโฉนด ไม่ใช่ทะเบียนบ้าน)
 2. ผู้ครอบครอง/ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้
- ประเภทของภาษีที่ดินแบ่งประเภทที่ดินที่ต้องเสียภาษีไว้ 4 รายการ ดังนี้

1. ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม เพดานภาษีสูงสุด 0.15% สำหรับ
เจ้าของที่เป็นบุคคลธรรมดาหากมีที่ดินทำการเกษตรมูลค่าไม่เกิน 50 ล้านบาท จะได้รับการยกเว้น
ภาษี ส่วนที่ดินที่มีมูลค่าเกิน 50 ล้านบาท จะได้รับยกเว้น 50 ล้านบาทแรกแต่ส่วนเกิน 50 ล้านบาทแรก
เสียภาษีตามอัตราปกติสำหรับเจ้าของที่เป็นนิติบุคคลเสียภาษีที่ดินตามอัตราปกติ

2. ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย สำหรับบ้านหลังหลักที่เจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นบุคคล
ธรรมดา และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านจะได้รับยกเว้นมูลค่าฐานภาษีไม่เกิน 50 ล้านบาท แต่ถ้ามีมูลค่า
เกิน 50 ล้านบาท ส่วนที่เกินจะต้องเสียภาษีตามอัตราปกติสำหรับเจ้าของสิ่งปลูกสร้างแต่ไม่ได้เป็น
เจ้าของที่ดิน (คอนโดมิเนียม หรือสร้างบ้านอยู่บนที่ดินเช่า) จะได้รับการยกเว้นภาษี 10 ล้านบาทแรก
ส่วนที่เกินจะต้องเสียภาษีที่ดินตามอัตราปกติแต่สำหรับคนมีบ้านหลายหลังไม่ว่าจะมีชื่อหรือไม่มีชื่อ
ในทะเบียนบ้านที่ดินหรือบ้านหลังที่ 2 จะต้องเสียภาษีทั้งหมดไม่ได้รับการยกเว้น

3. ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม ที่ดินอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร
และการอยู่อาศัย เช่น โรงแรม ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านสะดวกซื้อ โรงงาน หอพักรายวัน
บ้านเช่ารายวัน โดยต้องเสียภาษีตามอัตราปกติ

4. ที่ดินรกร้างว่างเปล่า ถ้ามีที่ดินเปล่าแต่ปล่อยทิ้งไว้เฉย ๆ ไม่ได้ใช้ทำประโยชน์ใดใด
จะถูกจัดเป็นที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งเป็นกลุ่มที่เสียภาษีแพงที่สุดและถ้าปล่อยรกร้างไว้นานติดต่อกัน 3 ปี
เมื่อไปเสียภาษีในปีที่ 4 จะถูกเก็บเพิ่มอีก 0.3% และจะเพิ่มอัตราภาษีอีก 0.3% ในทุก ๆ 3 ปี
ที่ปล่อยที่ดินรกร้างแต่โดยรวมทั้งหมดแล้วจะเก็บภาษีได้ไม่เกิน 3 %

วิธีคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

1. ที่ดินที่ไม่มีสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ต้องจ่าย = มูลค่าที่ดิน x อัตราภาษี

2. ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภาษีที่ต้องจ่าย = (มูลค่าที่ดิน+มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง) x อัตราภาษี

3. ห้องชุด

ภาษีที่ต้องจ่าย = มูลค่าห้องชุด x อัตราภาษี

- มูลค่าที่ดิน = ราคาประเมินทุนทรัพย์ (ต่อ ตร.ว.) x ขนาดพื้นที่ดิน

- มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง = (ราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้าง (ต่อ ตร.ม.)

x ขนาดพื้นที่สิ่งปลูกสร้าง) - ค่าเสื่อมราคา

- มูลค่าห้องชุด = ราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุด (ต่อ ตร.ม.) × ขนาดพื้นที่ห้องชุด (ตร.ม.)

เบี้ยปรับและเงินเพิ่มในการจ่ายภาษีล่าช้า

1. หากไม่มาชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด แต่ต่อมาได้มาชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือน ให้คิดเบี้ยปรับ 10 % ของจำนวนภาษีค้างชำระ
2. หากมาชำระภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือแจ้งเตือน ให้คิดเบี้ยปรับ 20% ของจำนวนภาษีค้างชำระ
3. หากมาชำระภาษีภายหลังจากที่กำหนดในหนังสือแจ้งเตือน ให้คิดเบี้ยปรับ 40% ของจำนวนภาษีค้างชำระ
4. หากไม่ได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีก 1% ต่อเดือน ของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็น 1 เดือน
5. กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี และได้ชำระภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้นั้น ให้คิดเงินเพิ่มลดลงเหลือ 0.5% ต่อเดือน หรือเศษของเดือน
6. เบี้ยปรับอาจงดได้ในกรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างถูกยึดหรืออายัดตามกฎหมาย โดยผู้เสียภาษีจะต้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อของดเบี้ยปรับของภาษีที่ค้างชำระ

2.1.2 ภาษีป้าย

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 สำหรับการบริหารจัดเก็บภาษีป้าย อปท. จะดำเนินการปีละครั้ง โดยเริ่มต้นจากวางแผนการสำรวจ และ ประเมินภาษีป้ายราวเดือนตุลาคม ของทุกปี ในขั้นตอนแรกนี้ อปท. จะพิจารณาร่วมกับฐานข้อมูลผู้เสียภาษีรายเดิมผลการจัดเก็บในปีที่ผ่านมาแจ้งให้ผู้เสียภาษีรายเดิมมายื่นแบบประเมินภาษีต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ถึงธันวาคม จะดำเนินการสำรวจพื้นที่เพื่อพิจารณาป้ายที่มีการเปลี่ยนแปลง และนำมาปรับปรุงฐานข้อมูล ผู้เสียภาษีป้าย และจัดทำประมาณการรายได้จากภาษีป้ายประจำปีจากข้อมูลจำนวนป้ายที่มีอยู่เดิม และข้อมูลใหม่ที่ได้จากการสำรวจพื้นที่ขั้นตอนต่อมาคือเดือนมกราคม ถึง มีนาคมของปีถัดไปจะเป็น การยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษี ภ.ป. 1 และหากเลยกำหนดดังกล่าว อปท. จะดำเนินการติดตาม แจ้งเตือนการชำระภาษีป้ายและเรียกเก็บเงินเพิ่มพร้อมค่าปรับต่อไป

การแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 โดยปรับปรุงอัตราภาษีป้ายที่มีอักษรไทยล้วน หรือป้าย ที่มีตัวอักษรภาษาไทยปนกับอักษรต่างประเทศและปนกับภาพหรือเครื่องหมายอื่นหรือป้ายที่ไม่มี อักษรไทยไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใด ๆ หรือป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วน หรือทั้งหมดอยู่ได้หรือ ต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ และกำหนดอัตราภาษีป้ายขึ้นใหม่สำหรับป้ายที่ใช้เครื่องจักรกล ป้ายอักษรวิ่ง และป้ายจออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการโฆษณามากกว่าหนึ่งภาพในหลัสิบวินาทีโดยกำหนดให้ อัตราภาษีป้ายมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเพื่อให้การจัดเก็บภาษีป้ายเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ความหมายภาษีป้าย

ป้าย หมายความว่า ป้ายแสดงอักษรย่อ ชื่อ หรือเครื่องหมายใช้ในการประกอบการค้า เพื่อหารายได้ หรือกิจการอื่น หรือ โฆษณาการค้า เพื่อใช้ในการหารายได้ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใด ๆ ด้วยอักษร หรือเครื่องหมายที่เขียน ภาพ จารึก แกะสลัก หรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น ๆ ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้าย โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วันที่ติดตั้งป้าย จนถึงงวดสุดท้ายของปี รายละเอียดดังนี้

งวดที่ 1 มกราคม – มีนาคม = 100%

งวดที่ 2 เมษายน – มิถุนายน = 75 %

งวดที่ 3 กรกฎาคม – กันยายน = 50%

งวดที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม = 25 %

2. การยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย

ให้เจ้าของป้ายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานท้องถิ่นที่ติดตั้งหรือแสดงป้ายในเขตนั้น ภายในเดือนมีนาคมของปีถ้าเจ้าของป้ายตายเป็นผู้ไม่อยู่เป็นคนสาบสูญเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนอนาถ หรือผู้พิทักษ์แล้วแต่กรณีเป็นคนยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย คนไร้ความสามารถให้ผู้จัดการมรดกผู้ครอบครองหรือผู้จัดการทรัพย์สินเจ้าของป้ายผู้ใดติดตั้งหรือแสดงป้ายอันต้องเสียภาษีภายหลังเดือนมีนาคมติดตั้งหรือแสดงป้ายใหม่แทนป้ายเดิมและมีพื้นที่ข้อความภาพและเครื่องหมายอย่างเดียวกับป้ายเดิมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ป้ายข้อความภาพหรือเครื่องหมายบางส่วนในป้ายที่ได้เสียภาษีแล้วอันเป็นเหตุให้ต้องเสียภาษีป้ายเพิ่มให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินภาษีป้ายตามหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย และตามอัตราภาษีป้ายที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วแจ้งการประเมินไปยังเจ้าของป้าย

3. การคำนวณภาษีป้าย ตามอัตราภาษีป้าย

1. ถ้าเป็นป้ายที่มีขอบเขตกำหนดได้ คือ ป้ายซึ่งมีขนาดลักษณะ และพื้นที่ที่สามารถมองเห็นได้มีการกำหนดเป็นแผ่นไว้การคำนวณพื้นที่ของป้ายลักษณะกฎหมายให้คิดเป็นตารางเซนติเมตรให้เอาส่วนที่กว้างที่สุดคูณด้วยส่วนที่ยาวที่สุด

2. สำหรับป้ายที่ไม่มีขอบเขตกำหนดได้ คือ ป้ายที่แสดงข้อความ ชื่อ ยี่ห้อ โดยไม่มีขอบเขต เช่น เขียนไว้ที่กำแพง ผนังอาคาร การคำนวณพื้นที่ของป้ายลักษณะนี้ให้คิดเป็นตารางเซนติเมตรเท่ากับโดยให้วัดจากตัวอักษรภาพ หรือ เครื่องหมายที่อยู่ริมสุดเป็นขอบเขตสำหรับกำหนดความกว้างที่สุดและยาวที่สุด และคำนวณพื้นที่เช่นเดียวกับข้อ (1)

4. วิธีการคำนวณภาษีป้าย

- ขนาดป้าย กว้าง x ยาว (หน่วยเซนติเมตร)หาร 500 คูณอัตราภาษีป้าย

5. อัตราภาษีป้ายแบ่งเป็น 3 ประเภท

ป้ายประเภท 1 ป้ายที่มีอักษรไทยล้วน

(ก) ป้ายที่มีข้อความอักษรไทยล้วนที่เคลื่อนที่หรือเปลี่ยนข้อความ (ป้าย ไฟวิ่ง)
อัตรา 10 บาท/500 ตร.ซม.

(ข) ป้ายที่มีข้อความอักษรไทยล้วน (ป้ายติดตั้งทั่วไป) อัตรา 5 บาท / 500 ตร.ซม
ป้ายประเภท 2 ป้ายที่มีอักษรไทยปนอักษรต่างประเทศ ภาพ และเครื่องหมาย

(ก) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับภาษาต่างประเทศ และปนรูปภาพหรือปน เครื่องหมายอื่นที่เคลื่อนที่หรือเปลี่ยนข้อความ เครื่องหมาย หรือภาพอื่นได้ (ป้ายไฟวิ่ง) อัตรา 52 บาท / 500 ตร.ซม.

(ข) ป้ายที่มีอักษรไทยปนกับภาษาอังกฤษ และปนรูปภาพหรือปนเครื่องหมายอื่น (ป้ายติดทั่วไป) อัตรา 26 บาท / 500 ตร.ซม

ป้ายประเภท 3 ป้ายที่ไม่มีอักษรไทยไม่ว่าจะมีภาพหรือเครื่องหมายใด ๆ และป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ

(ก) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย และป้ายที่มีอักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ เครื่องหมาย หรือภาพที่เคลื่อนที่ หรือเปลี่ยนข้อความ หรือภาพอื่นได้ (ป้ายไฟวิ่ง) อัตรา 52 บาท / 500 ตร.ซม

(ข) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทยที่มีข้อความ เครื่องหมาย รูปภาพ และป้ายที่มี อักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรต่างประเทศ (ป้ายติดทั่วไป) อัตรา 50 บาท/ 500 ตร.ซม.

2.1.3 อากรฆ่าสัตว์

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเกิดภาวะขาดแคลนเนื้อสัตว์และมีราคาปรับตัวสูงขึ้นนั้น มีสาระสำคัญและรายละเอียดบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการฆ่าสัตว์นั้นยังขาดเอกภาพของระบบการควบคุมและการตรวจสอบสุขอนามัยในกระบวนการฆ่าสัตว์และกระบวนการขนส่งเนื้อสัตว์ที่ยังไม่ได้มาตรฐาน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้มีเอกภาพ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาการอนุญาตตั้งแต่ต้น และสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการฆ่าสัตว์และการขนส่งเนื้อสัตว์ รวมถึงการชำแหละและตัดแต่งเนื้อสัตว์เพื่อการจำหน่ายให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น และเพื่อสร้างความปลอดภัยด้านอาหารอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยการประกอบกิจการฆ่าสัตว์เพื่อนำเนื้อสัตว์มาจำหน่ายถือเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งยังก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศ และรายได้จากการส่งออกเนื้อสัตว์ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในกระบวนการผลิตตลอดจนการนำมาจำหน่ายปัจจุบันนี้ยังตรวจพบขั้นตอนที่ยังไม่ได้มาตรฐานไม่ถูกสุขอนามัย และยังไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสาเหตุมาจากกระบวนการฆ่าสัตว์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะบุคลากรที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบความถูกสุขลักษณะของสัตว์ที่จะทำการฆ่าเนื้อสัตว์ที่ได้จากการฆ่าและเนื้อสัตว์ที่ได้จากสัตว์ที่ไม่ได้ถูกฆ่าอย่างขาดความรู้และประสบการณ์ในการตรวจสอบ รวมถึงการกำกับดูแลกระบวนการผลิตและขนส่งต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อโรคระบาดและเชื้อโรคที่มากจากการบริโภคเนื้อสัตว์ของประชาชน

พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อกำหนดจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2559 โดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ความหมายของการควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่าย

“การควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่าย” ได้ให้ความหมายของสัตว์ และรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(1) สัตว์หมายความว่าถึง โค กระบือ แพะ แกะ สุกร นกกระทา ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์อื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) การประกอบกิจการฆ่าสัตว์หมายความว่าถึงการดำเนินการฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่าย เนื้อสัตว์

(3) เนื้อสัตว์หมายความว่า เนื้อหรือส่วนอื่นของสัตว์ที่ตายแล้วและยังมิได้ปรุงแต่งให้เป็นอาหารหรือมิได้ปรุงแต่งเพื่อให้คงอยู่ไม่เน่าเปื่อย ทั้งที่ชำแหละแล้วและยังมิได้ชำแหละ

(4) ชำแหละและตัดแต่งเนื้อสัตว์หมายความว่า การแยกเนื้อสัตว์ตามขั้นตอนจากสัตว์ที่ตายแล้วเป็นส่วนต่าง ๆ ที่บริโภคได้และบริโภคไม่ได้เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์

(5) การจำหน่ายเนื้อสัตว์หมายความว่า การนำเนื้อสัตว์ออกขาย จำหน่าย แยก แลกเปลี่ยนให้โดยเพื่อประโยชน์ในทางการค้าและรวมถึงการมีเนื้อสัตว์ไว้ในครอบครองเพื่อการจำหน่าย

(6) โรงพักสัตว์ หมายความว่า สถานที่พักสัตว์หรือกักสัตว์ก่อนทำการฆ่า

(7) โรงฆ่าสัตว์ หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการฆ่าสัตว์

(8) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

อัตราอากรและค่าธรรมเนียม

1) อากรการฆ่าสัตว์

(ก) โค ตัวละ 20 บาท

(ข) กระบือ ตัวละ 25 บาท

(ค) สุกรหรือนกกระทา ตัวละ 15 บาท

(ง) สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.5 กิโลกรัม ตัวละ 10 บาท

(จ) แพะหรือแกะ ตัวละ 10 บาท

(ฉ) ไก่ เป็ด หรือห่าน ตัวละ 20 บาท

(ช) สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกระทรวง ตัวละ 20 บาท

2) ค่าธรรมเนียมการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายโดยมิได้ถูกฆ่าหรือฆ่า
นอกโรงฆ่าสัตว์

(ก) โค ตัวละ 20 บาท

(ข) กระบือ ตัวละ 25 บาท

(ค) สุกรหรือนกกระทา ตัวละ 15 บาท

(ง) สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.5 กิโลกรัม ตัวละ 10 บาท

(จ) แพะหรือแกะ ตัวละ 10 บาท

(ฉ) ไก่ เป็ด หรือห่าน ตัวละ 20 บาท

(ช) สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกระทรวง ตัวละ 20 บาท

3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(ก) ใบอนุญาต ฉบับละ 500 บาท

- (ข) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต
- (ค) การโอนใบอนุญาต ครั้งละกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต
- (ง) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ 100 บาท

2.1.4 ค่าธรรมเนียมค่าปรับและใบอนุญาต

ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต คือ รายได้ประเภทค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บหรือรัฐบาลจัดเก็บแล้วโอนทั้งหมดหรือแบ่งให้แต่บางส่วนตามที่มีกฎหมายกำหนด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต

หมวด	ประเภท	รายละเอียด
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	(1) ค่าธรรมเนียมบำรุง อบจ. จากผู้พักโรงแรม (2) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์ (3) ค่าธรรมเนียมประทับตรารับรอง ให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ (4) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาต การขายสุรา (5) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาต การพนัน (6) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดระเบียบ จอดยานยนต์ - ค่าธรรมเนียมจอดยานยนต์ (7) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร (8) ค่าธรรมเนียมเก็บและขนมูลฝอย (9) ค่าธรรมเนียมเก็บขนอุจจาระหรือสิ่งปฏิกูล (10) ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือรับรอง การแจ้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือ สละสมอาหาร (11) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับสุสาน และฌาปนสถาน	- ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ - ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ - ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตั้งโรงฆ่าสัตว์โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ - ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต - ค่าธรรมเนียมจอดยานยนต์ (ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร - ค่าธรรมเนียมในการตรวจแบบแปลนก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร - ค่าธรรมเนียมใบรับรอง - ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต หรือใบรับรอง - ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาต - ค่าธรรมเนียมการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน - ค่าธรรมเนียมผู้จัดการ สุสานและฌาปนสถาน - ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวด	ประเภท	รายละเอียด
	(12) ค่าธรรมเนียมปิด โปรยติดตั้ง แผ่นประกาศ หรือแผ่นปลิว เพื่อการโฆษณา (13) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร (14) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน (15) ค่าธรรมเนียมการฉีดวัคซีน/ ใบรับรองการฉีดวัคซีน (16) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า (17) ค่าธรรมเนียมเครื่องหมายประจำสัตว์ (18) ค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมาย ที่ดินมาตรา 9 (19) ค่าธรรมเนียมการขอรับใบอนุญาต เป็นผู้มีสิทธิทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (20) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เป็นผู้มีสิทธิ ทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (21) ค่าธรรมเนียมคำขอรับใบอนุญาต เป็นผู้ควบคุม (22) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เป็นผู้ควบคุม (23) ค่าธรรมเนียมคำขอรับใบอนุญาต เป็นผู้รับจ้างให้บริการ (24) ค่าธรรมเนียมเป็นผู้รับจ้างให้บริการ (25) ค่าธรรมเนียมการแพทย์	- ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาต - ค่าธรรมเนียมการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถาน - ค่าธรรมเนียมผู้จัดการ สุสานและฌาปนสถาน - ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต - ค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาต - ค่าธรรมเนียมการแจ้งย้ายที่อยู่ - ค่าธรรมเนียมการคัดและรับรอง สำเนาทะเบียนราษฎร - ค่าธรรมเนียมการคัดและรับรอง รายการข้อมูลทะเบียนประวัติ - ค่าธรรมเนียมการขอสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีชำระสูญหาย (14) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน - ค่าธรรมเนียมการออกบัตรประจำตัวประชาชน - ค่าธรรมเนียมการออกใบแทน - ค่าธรรมเนียมการตรวจ และคัดสำเนารายการ - ค่าธรรมเนียมการคัดและรับรองสำเนารายการบัตรประจำตัวประชาชน - ค่าใบอนุญาตปลูกสร้าง - ค่าใบอนุญาตดัดแปลง - ค่าใบอนุญาตรื้อถอน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวด	ประเภท	รายละเอียด
	(26) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการส่งเสริม และ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (27) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย (28) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการบำบัดน้ำทิ้ง (29) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนพาณิชย์ (30) ค่าธรรมเนียมกำจัดขยะมูลฝอย (31) ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ (32) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายการจัดระเบียบจอดยานยนต์ (33) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรทางบก (34) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายการป้องกันและระงับอัคคีภัย (35) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของบ้านเมือง (36) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมาย การทะเบียนราษฎร (37) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมาย บัตรประจำตัวประชาชน (38) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายสาธารณสุข (39) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมาย โรคพิษสุนัขบ้า	- ค่าใบอนุญาตเคลื่อนย้าย - ค่าใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้ - ค่าใบอนุญาตโฆษณาทางการเมืองการค้า

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวด	ประเภท	รายละเอียด
	(40) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมาย และข้อบังคับท้องถิ่น (41) ค่าปรับการผิดสัญญา (42) ค่าปรับผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์ (43) ค่าปรับอื่น ๆ (44) ค่าใบอนุญาตรับทำการเก็บขนสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย (45) ค่าใบอนุญาตรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย (46) ค่าใบอนุญาตประกอบการค้าสำหรับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (47) ค่าใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในครัวหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตร (48) ค่าใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่ หรือ ทางสาธารณะ (49) ค่าใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกชน (50) ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร (51) ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง (52) ค่าใบอนุญาตอื่น ๆ	

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

2.2.1 ความหมายของการประเมิน

การประเมินเป็นกระบวนการของการทำให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงานสรุปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวม และใช้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจจุดมุ่งหมายหลักของการประเมินโครงการ อยู่ที่ความต้องการทราบผลของโครงการการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และส่วนใดของโครงการที่ควรปรับปรุงแก้ไข

สุวิมล ตีรกานันท์ (2557) ได้กล่าวว่า การประเมิน หมายถึงการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการในทุกรูปแบบ และทุกขั้นตอนมีการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ และนำข้อมูลนั้นมาเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการนำสารสนเทศที่ได้จากข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2557) ได้กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง ขั้นตอนกระบวนการที่ให้ได้ว่าซึ่งสารสนเทศ เกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการและความสำเร็จของโครงการ อันเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ กล่าวคือ เป็นเครื่องแสดงว่าโครงการได้ดำเนินไปแล้ว ได้ผลสมตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใดตลอดจนในอนาคตควรจะดำเนินการอย่างไร ซึ่งเป็นการพิจารณาคุณค่าโดยใช้ผลงานในอดีต และพิจารณาถึงศักยภาพและทางเลือกในการดำเนินงานในอนาคตต่อไปด้วย

จากความหมายที่กล่าวไปข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนที่อาศัยสารสนเทศต่าง ๆ มาสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อดำเนินการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ที่วางเอาไว้

ความหมายของการประเมินโครงการ

จำลอง โพธิ์บุญ (2557) ได้ให้ความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบเพื่อพิจารณาถึงควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลความเป็นไปได้ และผลกระทบของโครงการก่อนการตัดสินใจดำเนินโครงการ

พิสนุ พองศรี (2551) ได้สรุปความหมายของการประเมินโครงการไว้ว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใด หรือทุกระยะ โดยนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการทดลองหรือนำร่องปรับเปลี่ยนระดับ ปรับปรุง ขยายผล หรือยกเลิกโครงการ

สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข (2553) ได้กล่าวถึงการประเมินผลแผนงาน และโครงการไว้ว่า หมายถึง กระบวนการการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการนั้นกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้เพื่อตัดสินคุณค่าตลอดจนวินิจฉัยทางเลือกเพื่อปรับปรุงแผนงาน และโครงการนั้นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงานและโครงการ

จากความหมายที่กล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การวัดที่มี การกำหนดเกณฑ์ชี้วัดที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ โดยผ่านกระบวนการพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และตัดสินใจการประเมินโครงการในครั้งต่อ ๆ ไป

2.2.2 ประเภทและหลักการแนวความคิดการประเมินโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ

Formative evaluation หมายถึง การประเมินผลโครงการที่กำลังมีการดำเนินการอยู่เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้วนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง (Scriven, 1967; Tessmer, 1993) การประเมินแบบ Formative จะใช้พัฒนาและปรับปรุงสิ่งที่ถูกประเมินตรวจสอบคุณภาพของการปฏิบัติงานพิจารณาปัจจัยนำเข้า (input factors) และปัจจัยที่ส่งผลจากภายนอก (external factors) ใช้ประเมินผลระหว่างแผนหรือระหว่างพัฒนาโครงการ ผลจาก Formative evaluation จะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริง Formative evaluation อาจใช้ในระหว่างดำเนินโครงการเพื่อตรวจสอบว่าโครงการได้ดำเนินไปตามแผนของโครงการอย่างไรเรียกอีกชื่อว่า Implementation evaluation หรือตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่าดำเนินได้ผลเพียงไร เรียกว่า Progress evaluation

Formative evaluation อาจใช้ประเมินสิ่งต่อไปนี้

1. ทบทวนแผนของโครงการ
2. การสร้างแผนของโครงการ
3. การพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) หรือรายการ (Check list)
4. การคัดเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม
5. การกำหนดตารางเวลาการประเมินผลให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ
6. การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นข่าวสารสำหรับการรายงานและเสนอแนะสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
7. การแนะนำแนวทางปรับปรุงการแก้ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของโครงการ

"Summative evaluation" หมายถึง การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน เราจะใช้สารสนเทศจาก Formative evaluation มาร่วมอธิบาย เป็นการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการ ดังนั้น Summative Evaluation เป็นการประเมินผลสรุปรวม ใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ โครงการที่มีการดำเนินระยะยาวก็อาจใช้ Summative Evaluation ในการสรุปย่อความเป็นระยะต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยในการประเมินสรุปรวม ส่วนใหญ่จะรวบรวมผล Formative evaluation เป็น Summative Evaluation ซึ่งผลสรุปที่ได้จะรายงาน ว่าโครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่ สถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินใจว่า โครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) ได้แบ่งการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

- 1) การประเมินโครงการตามความต้องการที่จำเป็น

แนวคิดของการประเมินโครงการตามความต้องการที่จำเป็น (Need Assessment) ประเมินโดยการวัดความต้องการของโครงการ เพื่อประสิทธิภาพของการวางแผนโครงการซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการพิจารณาอนุมัติเพื่อให้การสนับสนุนโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

โครงการต่าง ๆ ทางการศึกษา เช่น โครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิชาการโครงการพัฒนาจิตใจและ
 อารมณ์ของเด็กนักเรียน และโครงการฝึกอบรมทางอาชีวศึกษา เป็นต้น โครงการทั้งหลายเหล่านี้
 ได้ทำการประเมินความต้องการที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและเพื่อใช้ประโยชน์
 จากผลการประเมินให้กว้างขวาง มากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับท้องถิ่นระดับภาค และระดับชาติ
 ในการวัดและประเมินความต้องการที่จำเป็นนั้นก่อนดำเนินโครงการใด ๆ จะต้องมีการวางแผน
 ของโครงการนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตรงตาม
 ความต้องการที่แท้จริงในปัจจุบันนักประเมินได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อการประเมิน
 และเชื่อว่าการวางแผนโครงการจำเป็นต้องจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมิน
 โดยให้การวางแผนโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งของการประเมินโครงการนั้น ๆ ก่อนนำโครงการ
 ไปสู่ขั้นปฏิบัติทำให้มีวางแผนที่ดีต้องมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นอย่างถูกต้อง
 โดยอาศัยเทคนิคซึ่งสามารถวัดและประเมินความต้องการที่เหมาะสมได้ในเชิงปริมาณรวมทั้ง
 อาจใช้เทคนิคอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการประเมินความต้องการได้ เช่น การใช้ข้อมูลจากระเบียนสะสมที่มีอยู่
 หรือการสังเคราะห์สารสนเทศที่มีอยู่ เป็นต้น

2) การประเมินกระบวนการ

แนวคิดหลักของการประเมินกระบวนการ คือ เมื่อโครงการได้รับการพัฒนาและ
 เริ่มดำเนินการแล้วนักประเมินต้องย้อนกลับไปทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการอีกครั้ง
 เพื่อตรวจสอบว่าโครงการนั้น ๆ ได้ปฏิบัติไปตามทุกขั้นตอนที่ได้ออกแบบไว้หรือไม่
 และได้จัดกิจกรรมเพื่อให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมายตรงตามที่กำหนดไว้ในโครงการหรือไม่การประเมิน
 กระบวนการของโครงการเช่นนี้ถ้าจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นการตรวจสอบความพยายาม
 ของโครงการว่าได้ดำเนินการไปอย่างครบถ้วนและตรงตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอนหรือไม่ข้อมูล
 และสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการประเมินเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการรวบรวมข้อมูล
 และการสรุปข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติโครงการให้มากที่สุดถึงแม้ว่าการประเมิน
 กระบวนการมิได้บ่งชี้ถึงความสำเร็จของโครงการแต่ก็มีความสำคัญต่อผู้รับผิดชอบโครงการในส่วน
 ที่เกี่ยวกับเงินทุนที่จะนำมาสนับสนุนโครงการหรือนำมาใช้เพื่อการขยายโครงการ ซึ่งจำเป็น
 จะต้องมีข้อมูลเบื้องต้นจากการประเมินดังกล่าวเพื่อจะได้ทราบว่าโครงการนั้น ๆ มีแผนงานที่สามารถ
 นำไปปฏิบัติได้จริงเพียงใด และน่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ นอกจากนั้นเมื่อมีการประเมิน
 กระบวนการของโครงการแล้วสิ่งสำคัญคือ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อำนวยความสะดวกโครงการสามารถ
 จะปรับการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่นำไปสู่ความสำเร็จของโครงการได้อย่างสมเหตุสมผล

3) การประเมินผลผลิต

ที่ผ่านมา นักประเมินมักจะเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการจากการประเมินผลผลิต
 โดยตรงของโครงการนั้น ๆ ซึ่งความจริงแล้วเป็นการยากที่จะระบุ “เหตุ” ซึ่งมัก หมายถึง ปัจจัย
 นำเข้าในระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการกับ “ผล” ที่เกิดตามมาของโครงการ ดังนั้น
 การประเมินผลผลิตของโครงการที่สำคัญคือนักประเมินจะต้องแสดงแนวทางในการวัดผลสำเร็จของ
 โครงการให้น่าเชื่อถือ มีการวัดที่แม่นยำมีผลการวัดที่ตรงกับความเป็นจริง และมีความคงที่สำหรับ
 วิธีการวัดนั้นอาจต้องใช้การออกแบบตามวิธีวิจัยที่ซับซ้อนคล้ายกับการออกแบบโครงการวิจัยเชิง
 ทดลองส่วนการกำหนดความสำเร็จของโครงการยังมีความเห็นแตกต่างกันตามกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เช่น หน่วยงานที่สนับสนุนบุคลากรของโครงการ และผู้รับบริการซึ่งแต่ละกลุ่มมีระดับของการยอมรับความสำเร็จต่างกันไป ดังนั้น นักประเมินจึงต้องหาตัวบ่งชี้ที่สามารถเป็นที่ยอมรับของทุกกลุ่มและมีความเป็นไปได้สำหรับการประเมินผลผลิตการประเมินผลผลิตของโครงการแม้ว่าจะเป็นเรื่องยากและซับซ้อนแต่ก็มีความสำคัญเพราะโครงการทั้งหลายย่อมคาดหวังที่จะทราบสภาพที่แท้จริงว่ามีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการมากน้อยเพียงใด มีผลข้างเคียงประการใดบ้างและมีผลกระทบอย่างไรบ้าง อันจะนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าของโครงการที่เกิดขึ้นด้วยเหตุนี้ นักประเมินที่ดีจึงต้องพยายามประเมินให้ได้ว่า (1) โครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด รวมทั้งมีผลข้างเคียงอะไรบ้างที่สามารถจะบ่งบอกถึงผลกระทบของโครงการดังกล่าว (2) มีหลักฐานด้านข้อมูลสารสนเทศและบริการที่สนับสนุนผลการประเมินซึ่งสามารถนำมาอธิบายหรืออภิปรายได้ทั้งเชิงประจักษ์ และเชิงเหตุผลมากน้อยเพียงใด (3) มีวิธีการและตัวบ่งชี้ของการประเมินที่สามารถชี้แจงหรือยืนยันความเป็นไปได้ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันได้หรือไม่ และเพราะเหตุใด

4) การประเมินประสิทธิภาพ

ปัจจุบันนักประเมินและผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการมากขึ้น โดยให้ถือว่าเป็นประเภทของการประเมินที่จำเป็นสำหรับโครงการ เพราะจะทำให้โครงการเหล่านั้นสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เื้ออำนวยการพัฒนาท้องถิ่นหรือโครงการที่เป็นตัวกำหนดเกณฑ์สำคัญสำหรับประกันโครงการขนาดใหญ่ระดับชาติที่จะไม่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยไม่จำเป็นโดยปกติแล้วการประเมินประสิทธิภาพของโครงการมักจะเริ่มจากคำถามต่าง ๆ กัน เช่น (1) ความสำเร็จของโครงการนั้น ๆ เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายแล้วมีความเหมาะสมหรือไม่ (2) ผลผลิตโครงการเกิดจากผลปัจจัยที่ลงทุนไปใช่หรือไม่ (3) โครงการนี้มีผลผลิตสูงกว่าโครงการอื่น ๆ เมื่อลงทุนเท่ากันหรือไม่ และเพราะเหตุใด ดังนั้น การประเมินผลจึงควรทำควบคู่ไปกับการดำเนินโครงการนับตั้งแต่การเลือก โครงการ การวางแผนโครงการ ดังความหมายต่อไปนี้ (สุวิมล ติรกานนท์, 2557)

- 1) ด้านเศรษฐกิจ พิจารณารายจ่ายที่เกิดขึ้นและนำมาเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ
- 2) ด้านสังคม พิจารณาว่าโครงการและแผนงานจะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตตลอดจนเป็นที่ยอมรับทางสังคม
- 3) ด้านการเมือง พิจารณาการดำเนินงานจะไม่มีข้อขัดแย้งทางการเมือง
- 4) ด้านบริหาร พิจารณาถึงความสามารถขององค์กรว่าเพียงพอต่อการดำเนินงานหรือไม่
- 5) ด้านเทคนิค พิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในวิธีการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน
- 6) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการพิจารณาว่าโครงการหรือแผนงานที่จัดทำขึ้นมีผลต่อการทำลายสิ่งแวดล้อมหรือไม่

Context Evaluation หมายถึง การประเมินบริบทของโครงการว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ประกอบด้วย ความจำเป็นของโครงการ ความต้องการโครงการของกลุ่มเป้าหมาย ความเหมาะสมของโครงการต่อกลุ่มเป้าหมายและความเหมาะสมต่อพื้นที่ดำเนินโครงการ

Input Evaluation หมายถึง การประเมินความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกนำเข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ และวิธีการจัดการวัสดุอุปกรณ์

Process Evaluation หมายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนหรือนโยบาย แผนงาน หรือโครงการว่าถูกต้องเหมาะสมเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง

Monitoring หมายถึง การติดตามกำกับงานเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่วางไว้หรือไม่

Product Evaluation หมายถึง การประเมินโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่

Summative Evaluation หมายถึง การประเมินผลสรุปโครงการหลังจากสิ้นสุดการดำเนินโครงการนั้นเพื่อนำผลไปประกอบการตัดสินใจว่าควรปรับปรุง แก้ไข สานต่อ หรือยุติโครงการ

Outcome Evaluation หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งหมดทั้งที่คาดหวังและที่ไม่ได้คาดหวัง

นอกจากนี้ เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2545) ยังได้กล่าวถึงประเภทการประเมินผลโครงการว่าสามารถจำแนกได้ 3 แบบ คือ

1) การประเมินโครงการก่อนจะดำเนินงาน (Pre-Evaluation) สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ ดังนี้

(1) การศึกษาความเป็นไปได้ก่อนทำโครงการ (Feasibility Study) ได้แก่ การประเมินโครงการตามปัจจัยแวดล้อม เช่น การเงิน กำลังคน การจัดการ และเทคโนโลยีที่จะมีใช้ทำงานตามในการดำเนินโครงการ

(2) การประเมินร่างโครงการ (Project Appraise) ศึกษาความเหมาะสมระหว่างวิธีดำเนินการ หลักการ จุดประสงค์ เหตุผล เป้าหมาย งบประมาณช่วงระยะเวลาที่ปฏิบัติและผลที่คาดว่าจะได้หรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

2) การประเมินผลขณะดำเนินงาน (On-Going Evaluation) ลักษณะการประเมินผลในขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากบางท่านเรียกว่าการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) หรือการประเมินเพื่อการปรับปรุง (Formative) ปกติจะครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 2 ประเภท ได้แก่ การประเมินผลสรุปในแต่ละช่วงกสนดำเนินงานของงานซึ่งบางครั้งเรียกว่าการประเมินครึ่งการดำเนินโครงการ และติดตามกำกับการทำงานโครงการ (Monitoring)

3) การประเมินโครงการหลังการดำเนินงาน (Post Evaluation) เป็นการประเมินผลสรุปหลังการดำเนินงาน หรือโครงการสิ้นสุดลงแล้ว (Summative Evaluation) เพื่อดูว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายหรือไม่ และเกิดผลตามที่คาดหวังไว้เพียงใด

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

การดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตามจะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐานเชิงระบบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน (Planning)

เป็นการคิดล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไรและใครเป็นผู้กระทำเพื่อกำหนดความเป็นไป ที่พึงประสงค์ของโครงการในอนาคตในรูปของจุดมุ่งหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objective) เป้าหมาย (Target) และวิธีการหรือกิจกรรม (Activity) 2) การดำเนินงาน (Implementation) โดยการจัดสรรทรัพยากร และจัดกิจกรรมตามแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ และ 3) การติดตามกำกับ และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจคุณค่าของการพัฒนา โครงการ และช่วยให้ทราบว่าแผนที่วางไว้เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้วสามารถทำได้ตามแผน หรือไม่มีปัญหาอุปสรรคด้านใดบ้างดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใดผลที่เกิดขึ้น เป็นอย่างไรบ้าง และควรต้องพัฒนาปรับปรุงอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลตามต้องการ

การประเมินโครงการเป็น “ศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science)” หรือเป็น “วิทยาการประยุกต์ที่เกิดจากการผสมผสานของศาสตร์หลายแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแนวคิด และวิธีการที่ผูกพันกับวิชาการสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาเฉพาะคำว่า “การประเมินโครงการ” แล้วอาจบอกได้ว่าเป็นนำผสมของคำสองคำคือคำว่า “การประเมิน” กับคำว่า “โครงการ” ซึ่งทั้งสองคำต่างก็มีความหมายหรือคำจำกัดความเฉพาะของตนเอง “การประเมิน” หรือ “การประเมินผล” มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Evaluation” ซึ่งหมายถึงกระบวนการ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้ ยังมีความหมาย เกี่ยวเนื่องกับคำอื่น ๆ อีกหลายคำ เช่น การวิจัย (Research) การวัดผล (Measurement) การตรวจสอบรายงานผล (Appraisal) การควบคุมดูแล (Monitoring) การประมาณการ (Assessment) และการพิจารณาตัดสิน (Judgment) เป็นต้น

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการศึกษาหาข้อมูลอย่างเป็นระบบตามสภาพที่เป็นจริง เพื่อนำมาจัดเป็นสารสนเทศตัดสินคุณค่า และประกอบการพิจารณาตัดสินว่าผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ตรงตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย หรือสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่คุณภาพหรือ ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด จะนำไปสู่การพิจารณาเลือกทางเลือกเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับ โครงการของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ หากพิจารณาความหมายที่เป็นแนวคิดพื้นฐาน ของการประเมิน จะพบว่ามีแนวคิดใน 2 ลักษณะ คือการประเมินในเชิงการวัด (Measurement) เป็นลักษณะของการประเมินตามหลักการทางวิทยาศาสตร์เน้นความเป็นปรนัยในเชิงประจักษ์ ความน่าเชื่อถือของการวัดความเป็นมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้วัดการใช้สถิติวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ เพื่อหาข้อสรุปรวมทั้งการค้นหากฎเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการเปรียบเทียบกับการประเมิน ในเชิงของการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ที่เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อเสนอเป็นทางเลือกในการตัดสินใจทางการบริหารจัดการโครงการมากกว่าใช้สำหรับ การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ 9 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายของการประเมิน โครงการไว้ หลายท่าน ดังนี้

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ (2556) ได้อธิบายความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของกิจกรรมหรือผลที่เกิดขึ้นจากโครงการในด้านความสำเร็จความล้มเหลว จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค โดยมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้การประเมินโครงการยังมีประโยชน์ในแง่การนำสารสนเทศไปสู่การปรับปรุง การดำเนินกิจกรรมโครงการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

กมลนันท์ บุญกล้า (2559) การประเมินโครงการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาตัดสินโครงการในแต่ละระยะ โดยนาสารสนเทศที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าควรจะดำเนินการต่อหรือปรับเปลี่ยน ปรับปรุง ขยายผล ระวังหรือยกเลิกโครงการ เป็นต้น

2.2.3 หลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ

จากการศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ ได้มีนักวิชาการอธิบายและเสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

จันทรานี สงวนนาม (2555) ได้อธิบายหลักและแนวคิดของทฤษฎีระบบไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีระบบมีความเชื่อว่าระบบจะต้องเป็นระบบเปิด (Open System) กล่าวได้ว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น อิทธิพลหรือผลกระทบตลอดเวลา

2. มีรูปแบบของการจัดลำดับ (The Hierarchical Model) ในลักษณะของระบบใหญ่ และระบบย่อยที่สัมพันธ์กันซึ่งสอดคล้องกับที่ ปองสิน วิเศษศิริ (2552) ได้อธิบายว่าเมื่อพิจารณา ระบบโดยรวมหรือโดยภาพรวมระบบจะประกอบด้วยส่วนย่อยแต่ละส่วนที่มีลักษณะเฉพาะ ของตนเอง มีหน้าที่สำคัญเฉพาะอย่างซึ่งหน้าที่เหล่านั้นจะนำไปสู่การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3. รูปแบบของปัจจัยที่ป้อนเข้าและผลผลิต (Input Output Model) แสดงให้เห็นถึง ผลปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มต้นจากปัจจัยด้านการนำเข้า ปัจจัยด้านกระบวนการ และปัจจัย ด้านผลผลิตตามลำดับขั้น

4. องค์ประกอบของทฤษฎีเชิงระบบจะมีส่วนที่สัมพันธ์กัน หรือมีผลกระทบที่ข้างเคียง ต่อกัน (The Entities Model) หมายถึง ถ้าองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนไปก็จะมีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบส่วนอื่นด้วย

5. ทฤษฎีระบบ เชื่อในหลักการเหตุผลของสิ่งต่าง ๆ ทฤษฎีระบบไม่เชื่อว่าผลของ สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่ทฤษฎีระบบเชื่อว่าปัญหาทางการ บริหารที่เกิดขึ้นมักจะมาจากสาเหตุมากกว่าสาเหตุหนึ่ง

6. ทฤษฎีระบบจะมองเป็นลำดับขั้นหรือปัจจัยทุก ๆ อย่างตามภาพรวมของทุก องค์ประกอบมากกว่าที่จะมองเพียงส่วนเดียว

7. ทฤษฎีระบบคำนึงถึงผลการปฏิบัติที่เป็น Product หรือ Output มากกว่า Process ซึ่งผลสุดท้ายอาจจะมีมากมายสิ่งโดยที่นี้ก็คือผลกระทบ (Outcome หรือ Impact) ที่เกิดขึ้น ตามมาในภายหลังนั่นเอง

8. ทฤษฎีระบบจะมีกระบวนการในการปรับเปลี่ยน (Feedback) เพื่อบ่งบอกให้รู้วาระบบ ได้มีการเบี่ยงเบนอย่างไรและควรจะแก้ไขที่องค์ประกอบใดของระบบซึ่งก็คือการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) นั่นเอง

รูปแบบระบบที่นำเสนอมีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ข้อมูลป้อนกลับ และ 5) สภาพแวดล้อม รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบสรุปได้ ดังนี้ (สุกัญญา โฆวิไลกุล, 2547)

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึงทรัพยากรที่นำเข้าสู่กระบวนการผลิตหรือสิ่งที่ใส่เข้าไปในระบบที่ทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมนำไปสู่ผลผลิตหรือการบริการปัจจัยนำเข้าแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่ไม่คงที่เนื่องจากมีความรู้สึกรักมีความ ต้องการดังนั้นทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่ต้องการได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อให้บุคคลในองค์กรมีความพอใจเพราะความพอใจจะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้ 2) ทรัพยากรวัตถุดิบเป็นทรัพยากรที่คงที่ เช่น วัตถุดิบ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ เงิน และอื่น ๆ เป็นต้น

2. กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมที่จัดกระทำปัจจัยนำเข้าออกมาเป็นผลผลิต หรือการบริการตามวัตถุประสงค์ของระบบโดยใช้ทรัพยากรที่ป้อนเข้าสู่ระบบ การกระทำอาจง่าย ๆ ขั้นตอนเดียว หรืออาจซับซ้อนเป็นหลายขั้นตอนจนเป็นระบบย่อย ๆ ในระบบใหญ่ได้

3. ผลผลิต (Output) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการ จะเห็นได้ว่าผลผลิตตามคำจำกัดความนี้ หมายถึงผลที่เกิดขึ้นจริง (Actual Outputs) ซึ่งอาจจะเป็นในรูปของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่จะส่งออกไปสู่สภาพแวดล้อมภายนอกผลที่เกิดขึ้นสามารถพิจารณาได้ทั้งที่ผลที่เกิดขึ้นทันที (Immediate Outputs) ผลที่เกิดขึ้นตามมา (Outcomes) หรือผลกระทบ (Impact)

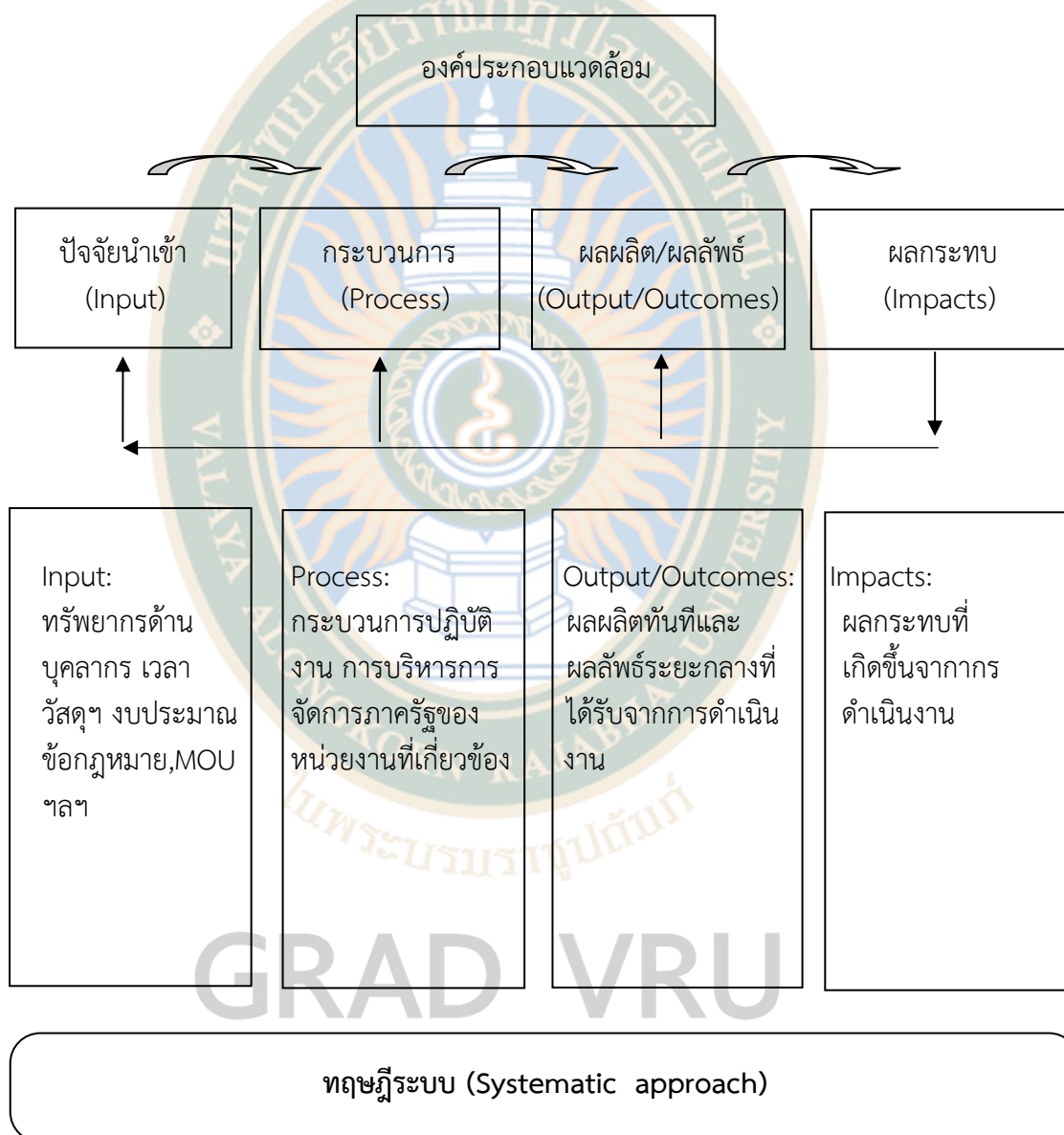
4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ตัวบ่งชี้ว่าผลผลิตของระบบเป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างไร เพียงใด ซึ่งเป็นกลไกในการควบคุมให้ผลผลิตเป็นไปตามความคาดหวังของ ระบบกลไกควบคุมนี้อาจอยู่ในรูปของการกำกับ (Monitoring) การติดตาม (Follow-Up) หรือการประเมินผล (Evaluation) ระบบสามารถสร้างกลไกให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับทั้งจากภายในระบบเอง และภายนอกระบบ

5. สภาพแวดล้อม (Environment) ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน รูปแบบนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมภายนอกกับระบบใน 2 ลักษณะ คือ 1) สภาพแวดล้อมในฐานะผู้รับผลผลิตจากระบบสามารถทำหน้าที่ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ระบบหรือสะท้อนภาพเกี่ยวกับผลผลิตของระบบว่ามีความเหมาะสม หรือสนองความจำเป็นของสภาพแวดล้อมภายนอกหรือไม่เพียงใด 2) สภาพแวดล้อมภายนอกมีความสัมพันธ์ในแง่ของการมีอิทธิพลทั้งในเชิงเกื้อหนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงอยู่และการเจริญเติบโตของระบบจากความสัมพันธ์ในลักษณะนี้สภาพแวดล้อมภายนอกจึงอาจส่งผลทั้งต่อปัจจัยนำเข้าและ/หรือกระบวนการซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตในที่สุดสำหรับสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรทั้งสภาพทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางสังคมจิตวิทยา ซึ่งเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ภายในองค์กรและสิ่งที่เข้าไปในองค์กรพร้อมปัจจัยนำเข้า เช่น บรรยากาศองค์การที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งมีวัฒนธรรมความเชื่อ ค่านิยมที่แตกต่างกันกับวัฒนธรรมองค์การ เป็นต้น

Katz and Kahn (1978) การวิจัยเป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) ใช้การออกแบบการวิจัยผสมผสาน (Mixed methods) ทั้งการวิจัยเชิงประเมินแบบวิธีการปริมาณและเชิงคุณภาพโดยวิธีเชิงปริมาณเพื่อตอบประเด็นคำถามการวิจัยเชิงประเมินผลตามแนวราบจากการวิเคราะห์เชิงระบบ นอกจากนี้ใช้วิธีเชิงคุณภาพเพื่อตอบคำถามการวิจัยลักษณะเฉพาะเจาะลึกบางประการที่เกี่ยวข้องตามแนวดิ่ง เพื่อให้ได้ผลผลิตและ/หรือผลลัพธ์ตามเจตนารมณ์

ที่คาดหวังไว้ภายใต้ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขด้านบริบทและปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดกรอบการวิจัย ดังภาพกรอบแนวคิด/ทฤษฎี

กรอบแนวคิด/ทฤษฎี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด/ทฤษฎีสำหรับการวิจัยเชิงประเมินปรับจากแนวคิดของ Katz and Kahn

การวิจัยเชิงประเมินผลการดำเนินงานครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด/ทฤษฎีระบบ Systematic approach และทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Action) เป็นรากฐานในการตีความหมายผลการวิเคราะห์และเป็นแนวทางสำหรับประกอบการใช้ดุลยพินิจตัดสินคุณค่า (Value judgment)

หรือประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวใน 4 ประเด็น/มิติหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต/ผลลัพธ์โดยตรงจากการดำเนินงาน (Outputs/Outcomes) และผลกระทบทางบวกและทางลบ (Impacts) ที่สามารถรับรู้ได้โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หลากหลายกลุ่ม ภายใต้การคำนึงถึงบริบทหรือองค์ประกอบแวดล้อม (Context) ทางด้านจิตวิทยา สังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องการจำแนกประเด็นในการศึกษาวิจัยเชิงประเมินดังกล่าวนี้อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการกระทำ (Theory of Action) ดังรายละเอียดการวิจัยเชิงประเมินในแต่ละประเด็นตามที่ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ลำดับขั้นการวิจัยเชิงประเมินในแต่ละประเด็น

ประเด็น	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน
1. ผลที่ได้รับหรือผลสัมฤทธิ์	1. การวัดผลกระทบของปัญหาทั้งหมด ผลผลิต ผลลัพธ์ ทางสังคมและเศรษฐกิจ
2. กระบวนการที่ดำเนินการตามนโยบาย 2.1 กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการนำ นโยบายไปปฏิบัติ 2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำ นโยบายไปปฏิบัติ 2.3 การตอบสนองต่อนโยบาย	2. การประเมิน กระบวนการกิจกรรมหรือ รูปแบบที่เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง 2.1 การประเมินกิจกรรม รูปแบบที่ เกิดขึ้น 2.2 การวัดความพร้อมของผู้มีส่วนร่วม โดยตรงกับนโยบาย ดูถึงความเป็นไปได้ของ โครงการ ความน่าเชื่อถือได้
3. กิจกรรมที่ป้อนเข้าในการปฏิบัติตาม นโยบาย เช่น เงิน คน งบประมาณ รวมถึง กฎหมายฯ MOU ต่าง ๆ	3. การประเมินทรัพยากรที่ป้อนเข้าใน กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ มีความเหมาะสมใน การนำนโยบายไปปฏิบัติได้แค่ไหน

2.2.4 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในวงจรการวางแผน และบริหารจัดการโครงการโดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน ดังนี้

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงาน และโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานโครงการตลอดจน เป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไปอย่างไร

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่

6. เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการเพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

สมคิด พรหมจ้อย (2559) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าปัญหาและอุปสรรค

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการเพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมบุรณ์ ศรีภู และจุฑามาศ วงคำจันทร์ (2566) การประเมินผลโครงการของสถาบันพัฒนาสุภาพะเขตเมืองตามประเด็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมอนามัย ปีงบประมาณ 2565 ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินโครงการของสถาบันพัฒนาสุภาพะเขตเมืองตามประเด็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมอนามัย ปีงบประมาณ 2565 ภาพรวมของผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมิน ($M = 4.427$, $SD = 0.610$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านบริบท มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านกระบวนการด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ 2) ผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 100 3) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดและผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 91.20 4) โครงการบรรลุตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการจำนวน 11 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 73.33 5) โครงการที่มีผลเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้ตามค่าเป้าหมายของกรมอนามัย จำนวน 9 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 60 และ 6) ผลการประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ มีความสัมพันธ์กับด้านผลผลิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($p < 0.01$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีน้ำหนักความสัมพันธ์กันระดับสูงถึงสูงมาก มีค่า r อยู่ระหว่าง 0.797 - 0.838

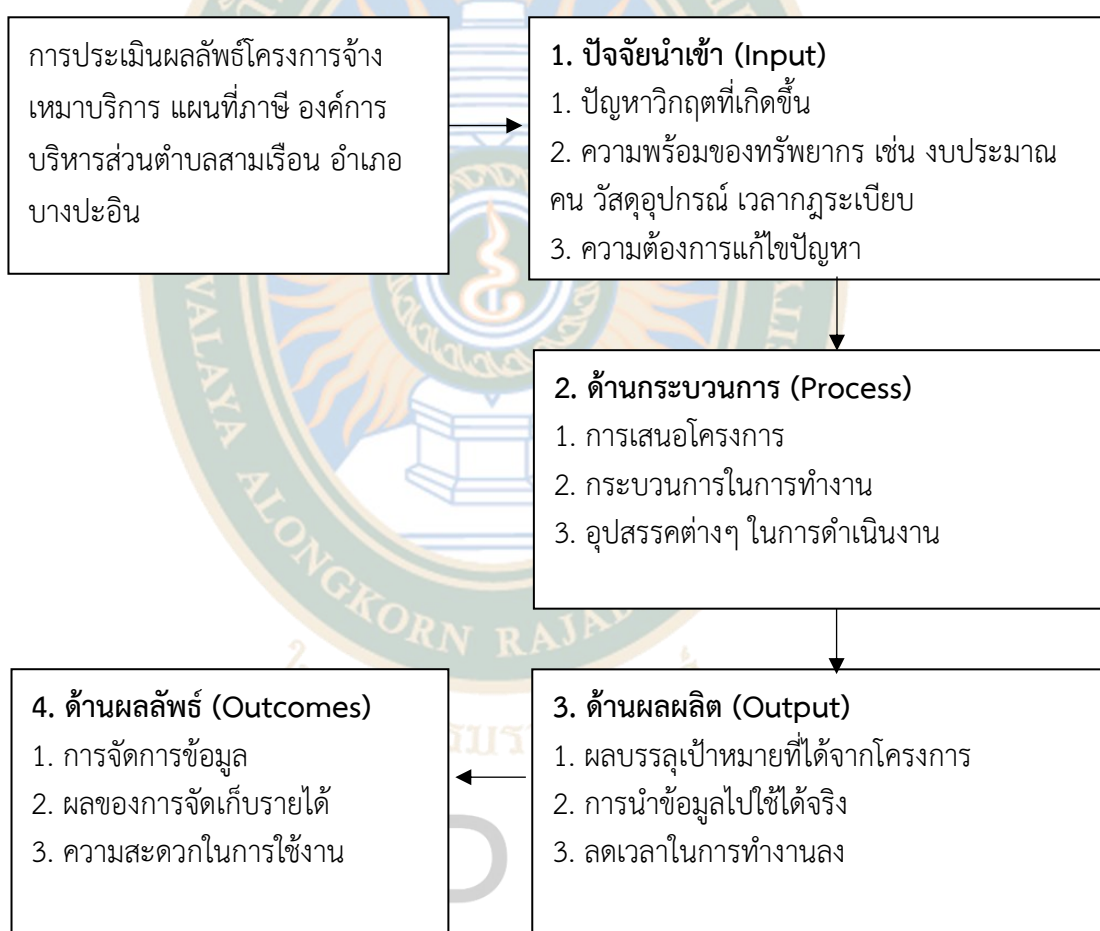
ประไพ โพธิ์รักษา (2565) ประเมินผลการดำเนินงาน NCD Clinic Plus จังหวัดนครปฐม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผลการศึกษาพบว่า การประเมินคุณภาพคลินิกโรคไม่ติดต่อจังหวัดนครปฐม ปี 2565 จำนวนทั้งหมด 9 แห่ง มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพคลินิกโรคไม่ติดต่อจังหวัดนครปฐม ปี 2565 จำนวนทั้งหมด 9 แห่ง มีความสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพ NCD Clinic Plus ปี 2565 คือ ด้านบริบทตามองค์ประกอบด้านทิศทางและนโยบาย พบว่า โรงพยาบาล จำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 88.89) มีผลการประเมินคุณภาพในระดับดีเด่น ด้านปัจจัยนำเข้าตามองค์ประกอบด้านระบบสารสนเทศ พบว่า โรงพยาบาล จำนวน 9 แห่ง (ร้อยละ 100) มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเด่น ด้านกระบวนการ พบว่า โรงพยาบาล จำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 77.78) มีผลประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดีเด่น และด้านผลผลิต พบว่าโรงพยาบาลทุกแห่ง (ร้อยละ 100) ผลการประเมินในระดับพื้นฐานร้อยละ 65.00 - 74.00

สมัย ศิริทองถาวร และสรรมล กรนุ่น (2565) การวิจัยประเมินผลยุทธศาสตร์การป้องกันการฆ่าตัวตายระดับชาติ พ.ศ. 2560 - 2565 เพื่อศึกษาและประเมินผลรูปแบบการดำเนินงานด้านการป้องกันการฆ่าตัวตายภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2560 - 2565 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2560 - 2563 พบว่าในปี พ.ศ. 2564 - 2565 รูปแบบและสาเหตุการฆ่าตัวตายมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมแนวโน้มของผู้ฆ่าตัวตายอายุน้อยลงมีการพัฒนาการดำเนินงานด้านการป้องกันการฆ่าตัวตายที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อช่วยงานบริการ และการขับเคลื่อนงานโดยใช้รูปแบบการดึงเครือข่ายในชุมชนและผู้ใกล้ชิดกลุ่มเสี่ยงมาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลร่วมกันหลังการดำเนินงานพบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการให้บริการเกี่ยวกับการป้องกันการฆ่าตัวตายมากขึ้นและมีอัตราการฆ่าตัวตายลดลง อุปสรรคการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรและข้อจำกัดด้านความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในพื้นที่ สรุปผลการวิจัยการดำเนินงานป้องกันการฆ่าตัวตาย ปี พ.ศ. 2564 - 2565 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและมีนโยบายเฉพาะเจาะจงที่มุ่งเน้นการทำงานกับเครือข่ายร่วมกับการพัฒนาการบริการที่มีประสิทธิภาพทั้งนี้ยังต้องการการพัฒนาด้านบุคลากรและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับการดำเนินงานในระดับชาติ

ฤชญา หาญบรรเจิด (2563) การประเมินโครงการโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย ผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ CIPP Model พบว่าโดยมีด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการ ส่วนผลการประเมินในด้านอาหารผู้ป่วย ด้านสุขภาพอาหารในโรงพยาบาล และประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการใช้บริการอาหารที่อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไปควรปรับเปลี่ยนรูปแบบขั้นตอนการประเมินโดยประเมินก่อนดำเนินโครงการหรือระหว่างดำเนินโครงการและการศึกษาในโรงพยาบาลปฐมภูมิหรือโรงพยาบาลทุติยภูมิ และภายหลังการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น

2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องของแนวคิด Kats and Kahn (1978) ทำให้การประเมินผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีครั้งนี้อิงกรอบแนวคิดทฤษฎีข้างต้น/เนื้อหาในรูปแบบเชิงคุณภาพ โดยการประเมินโครงการครั้งนี้ได้ดำเนินการแบบเชิงระบบ (Input-Output Model) เป็นรากฐานในการตีความหมายผลการวิเคราะห์และเป็นแนวทางสำหรับประกอบการใช้ดุลพินิจตัดสิน หรือประเมินผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการศึกษาการประเมินโครงการ ด้านนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) และด้านผลลัพธ์ (Outcomes) ของโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยรูปแบบเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี และเพื่อเสนอแนะแนวทางประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายต่อผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงโครงการต่อไป งานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวทางการประเมินโครงการแบบเชิงระบบ (Input-Output Model) เพื่อหาผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแนวคิดผลงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการ
2. สร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์แล้วกำหนดประเด็น และ ขอบเขตคำถามด้วยการจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อพิจารณาแบบสัมภาษณ์เบื้องต้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือทำการ ทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ครอบคลุมเนื้อหาความถูกต้องของการใช้ภาษาและสอดคล้องกับการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยศึกษาหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวคิดและแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
2. ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมา เพื่อใช้เป็นกรอบของคำถามในการสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดแบบสัมภาษณ์ที่ 1. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่/ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กร ประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับด้านดำเนินงาน ปัจจัยด้านนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) และด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามด้านข้อเสนอแนะ

ชุดแบบสัมภาษณ์ที่ 2 แบบสัมภาษณ์บุคคลภายนอกองค์กร โดยสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ในเขตตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการจัดเก็บภาษี

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

3.3.2 ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนจัดเก็บรายได้

2. แบบสำรวจข้อมูลรายการจัดเก็บภาษี ดังนี้

2.1 ผท. 1 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน

2.2 ผท. 2 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน และสิ่งปลูกสร้าง

2.3 ผท. 3 แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้าย

3. เอกสารขออนุมัติโครงการจ้างเหมา

4. เอกสารรายงานประชุมคณะกรรมการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี

5. คำสั่งแต่งตั้งพนักงานสำรวจ

6. เอกสารเกี่ยวกับรายรับปีงบประมาณ 2564 ด้านภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

และภาษีป้าย

3.3.3 ข้อมูลการสัมภาษณ์

ผู้วิจัย ใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้าง (Structured Interview)

จากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 20 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.)	1	คน
2. ปลัด อบต.สามเรือน	1	คน
3. รองปลัด อบต.สามเรือน	1	คน
3. ผู้อำนวยการกองคลัง	1	คน
4. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	6	คน
5. สมาชิกสภาท้องถิ่น	3	คน
6. ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี	7	คน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตลอดเวลาขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งได้ข้อมูลครบตามที่ต้องการ แล้วจึงทำการวิเคราะห์สรุปอีกครั้งโดยการตีความ (Interpretation) เพื่อนำเสนอในลักษณะการบรรยายเชิงพรรณนา การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีวัตถุประสงค์ช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์สอดคล้องกับเป้าหมายและนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจะนำเสนอผลของการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน

เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงการสรุปผลในการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ดังนี้ การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่/ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กร ผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ผู้อำนวยการกองคลัง และพนักงานจัดเก็บรายได้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 10 ท่าน จากข้อคำถามเกี่ยวกับด้านดำเนินงานมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ด้านนำเข้า (Input)

ผู้วิจัยได้มีการสอบถามเกี่ยวกับเรื่องระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบไปในทิศทางเดียวกันว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ปี 2563 ประกอบกับเป็นช่วงที่เกิดสถานการณ์ โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีเป็นอย่างมาก และเนื่องจากเจ้าหน้าที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษีตัวเดิมนั้นก็คือภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือน ทำให้ในระยะแรกเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในเรื่องกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ตลอดจนวิธีการดำเนินการเก็บภาษีรูปแบบใหม่จากรูปแบบเดิมส่งผลทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของการแผนที่ภาษีได้เต็มประสิทธิภาพ

2. ความพร้อมของทรัพยากร กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบไปในทิศทางเดียวกันได้ 2 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

- 2.1 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีค่าน้อยไม่สามารถดำเนินงานให้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกำหนด รายละเอียดเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ณ ช่วงก่อนจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ดังนี้ นักวิชาการจัดเก็บรายได้ปฏิบัติการ 1 ท่าน เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ปฏิบัติการ 1 ท่าน ผู้ช่วยเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ 2 ท่าน และพนักงานที่เกี่ยวข้องในงานจัดเก็บรายได้ 2 ท่าน รวมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 6 ท่าน ตลอดจนปริมาณงานเรื่องการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย ที่เจ้าหน้าที่จะต้องลงสำรวจข้อมูลภาคสนามเป็นจำนวนโดยประมาณ 11,000 แปลง โดยจะต้องสำรวจภาคสนามประกอบไปด้วย

1. ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่ดิน 2. ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องสิ่งปลูกสร้าง และ
3. ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย

2.2 งบประมาณที่มีค่อนข้างจำกัดในการจ้างเหมาบริการสำรวจ ปรับปรุง แผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนได้ตั้งงบประมาณรายจ่าย ราคากลางของพัสดุที่จะจ้างจำนวน 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) โดยตั้งเบิกจากแผนงานบริหาร ทั่วไป งานบริหารงานคลัง หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้า ลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ โดยวิธีเฉพาะเจาะจง และผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างเป็นค่าจ้าง เหมาบริการสำรวจปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นจำนวนเงิน 485,770.00 บาท (สี่แสนแปดหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) ซึ่งได้รวมภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 31,779.35 บาท (สามหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบบาทสามสิบห้าสตางค์) ตลอดจนภาษีอากรอื่น ๆ และค่าใช้จ่าย ทั้งปวงด้วยแล้ว โดยถือราคาเหมารวมเป็นเกณฑ์และกำหนดการจ่ายเงินเป็นงวด ๆ ดังนี้

งวดที่ 1 เป็นจำนวนเงิน 97,154.00 บาท (เก้าหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานโครงการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินปี พ.ศ. 2564 เมื่อได้ ดำเนินการส่งมอบงานงวดที่ 1 โดยส่งมอบงานภายใน 30 วันนับจากวันที่ลงนามในสัญญา ผู้รับจ้าง จะต้องสำรวจภาคสนามและนำข้อมูล จำนวน 1,000 แปลง โดยมีข้อมูลรายละเอียดการสำรวจ ดังนี้

1. ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่ดิน 2. ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องสิ่งปลูกสร้าง และ 3. ทะเบียน
- ทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 30 วันนับจากวันที่ลงนามในสัญญา

งวดที่ 2 เป็นจำนวนเงิน 145,731.00 บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นห้าพันเจ็ดร้อยสามสิบบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานโครงการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปี พ.ศ. 2564 เมื่อได้ดำเนินการส่งมอบงานงวดที่ 2 ตามสัญญา โดยส่งมอบงานภายใน 60 วันนับจากวันที่ลงนาม ในสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องสำรวจภาคสนามและนำข้อมูล จำนวน 2,000 แปลง โดยมีข้อมูล รายละเอียดการสำรวจ ดังนี้

- 1) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องที่ดิน 2) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องสิ่ง
- ปลูกสร้าง และ 3) ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้ายให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันที่
- ลงนามในสัญญา

งวดสุดท้ายเป็นเงิน 242,885.00 บาท (สองแสนสี่หมื่นสองพันแปดร้อยแปดสิบบาทถ้วน) เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานทั้งหมดให้แล้วเสร็จเรียบร้อยตามสัญญา (รายละเอียดข้อมูลผู้ วิจัยค้นคว้าจากเอกสารองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน สัญญาจ้างทั่วไป เลขที่ 5/2564)

3 ความต้องการแก้ไขปัญหา กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

3.1 การเพิ่มบุคลากร หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้านงานจัดเก็บรายได้ ให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่ได้รับ

3.2 การส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมให้มีความพร้อมในเรื่อง การให้บริการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้ายตามชื่อโครงการอบรม ฯลฯ ดังนี้

3.2.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

3.2.2. โครงการฝึกอบรมการจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

3.2.3. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการระบบแผนที่ภาษี

3.3. การจ้างเหมาบริการสำรวจ ปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.1.2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นเอกสารรวบรวมเสนอโครงการจ้างเหมาบริการ เนื้อหาตัวโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. การเสนอโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบว่า เนื่องจากปัญหาและอุปสรรค เช่น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเรื่องของการจัดเก็บภาษีน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับเป็นอย่างมาก ตลอดจนด้านระยะเวลาตามกำหนดการเกี่ยวกับเรื่องภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และเรื่องการจัดเก็บภาษีป้าย พ.ศ. 2510 ทำให้ต้องมีการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีขึ้นมาเพื่อช่วยลดปัญหาข้างต้นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลง กระบวนการและขั้นตอน มีดังนี้

1.1 การเสนอโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบเมื่อช่วงต้นธันวาคม พ.ศ. 2563 เจ้าหน้าที่ได้รายงานปัญหาให้กับทางผู้บริหารทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วตามรายละเอียดดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการปรับปรุง แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขึ้นมา

1.2 ผู้บริหารอนุมัติโครงการ เมื่อได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น หากไม่มีการจ้างเหมาบริการอาจจะผลกระทบในการทำงานเนื่องจากให้มีการละเลยหน้าที่ได้ และขัดต่อข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย และขาดรายได้ที่ควรได้รับเป็นอย่างมาก จึงได้มีการเสนอและอนุมัติโครงการจ้างปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ประจำปี พ.ศ. 2564 ตามที่ได้คว่าจากบันทึกข้อความ กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ที่ อย. 82502/3352 ลงวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2563

1.3 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กำหนดคุณลักษณะสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ทำหนังสือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะการจ้างเหมาบริการ และเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งร่างสัญญาจ้าง หรือรายละเอียดคุณลักษณะตามแบบ TOR โดยมีหัวข้อ ดังนี้ 1) ข้อตกลงว่าจ้าง 2) เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา 3) หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา 4) ค่าจ้างและการจ่ายเงิน 5) กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้จ้างในการบอกเลิกสัญญา 6) ความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง 7) การจ้างช่วง 8) ความรับผิดชอบผู้รับจ้าง 9) การจ่ายเงินแก่ลูกจ้าง 10) การตรวจงานจ้าง 11) แบบรูปและรายการละเอียดคลาดเคลื่อน 12) การควบคุมงานโดยผู้ว่าจ้าง 13) งานพิเศษและการแก้ไขงาน 14) ค่าปรับ 15) สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา 16) การกำหนดค่าเสียหาย 17) การทำบริเวณก่อสร้างให้เรียบร้อย 18) การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา และ 19) มาตรฐานฝีมือ

1.4 เสนอราคา และเซ็นสัญญาจ้างรับงานจ้างเหมาโครงการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปี 2564 โดยวิธีเฉพาะเจาะจง ดังนี้

ตารางที่ 4 รายละเอียดผู้ยื่นข้อเสนอ ราคาที่เสนอ และราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง

รายการพิจารณา	รายชื่อผู้ยื่นข้อเสนอ	ราคาที่เสนอ	ราคาที่ตกลงซื้อหรือจ้าง
จ้างเหมาโครงการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปี พ.ศ. 2564	บริษัท ที.เอส. การแผนที่ จำกัด	485,770.00	485,770.00

โดยเกณฑ์การพิจารณาผลการยื่นข้อเสนอครั้งนี้ จะพิจารณาตัดสินโดยใช้หลักเกณฑ์ราคารับที่กซื้อความ ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2563 ที่ อย 82502/3475 เรื่องรายงานผลการพิจารณาและขออนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้าง เนื้อหาว่าขอรายงานผลการพิจารณาจ้างโครงการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปี 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนพิจารณาแล้ว เห็นสมควรจัดจ้างจากผู้เสนอราคาดังกล่าว และผู้รับจ้างได้มีการเข้ามาเซ็นต์หนังสือสัญญาจ้างโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2563 (รายละเอียดข้อมูลผู้วิจักษ์ค้นคว้าจากเอกสารองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน)

1.5 ผู้รับจ้างดำเนินงานเพื่อหาข้อมูลตามสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี (TOR) โดยผู้วิจักษ์ค้นคว้าจากเอกสารองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน รายละเอียดเนื้อหาความว่า บริษัท ที.เอส. การแผนที่ จำกัด มีความยินดีในการสำรวจข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินครั้งนี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจะดำเนินงานตาม ข้อ 1.3 ระยะเวลาดำเนินงาน ภายในระยะเวลา 90 วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา โดยแบ่งระยะเวลาออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1.5.1 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลภาคสนาม

1.5.2 ขั้นตอนการนำเข้าข้อมูลที่ดิน สิ่งปลูกสร้างและป้าย ในทะเบียนทรัพย์สินด้วยโปรแกรมด้านแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินหรือโปรแกรมตารางงาน

1.5.3 ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลที่จัดทำแล้วเสร็จ

1.5.4 ขั้นตอนการรายงานผลดำเนินการ ผู้วิจักษ์ได้ค้นคว้าจากรายละเอียดระบุไว้ในหนังสือสัญญาโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน

1.6 ผู้รับจ้างส่งมอบงาน ผู้รับมอบจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา โดยแบ่งเป็นงวดการส่งงาน ดังนี้

1.6.1 งวดที่ 1 ส่งมอบภายใน 30 วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา โดยผู้รับจ้างจะต้องสำรวจภาคสนามและนำข้อมูลรายละเอียด ดังนี้ 1) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับที่ดิน 2) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และ 3) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับป้าย จำนวน 1,000 แปลง จ่ายในอัตราร้อยละ 20 ของวงเงินตามสัญญา หลังมีการส่งมอบงานเรียบร้อยแล้ว

1.6.2 งวดที่ 2 ส่งมอบภายใน 60 วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา โดยผู้รับจ้างจะต้องสำรวจภาคสนามและนำข้อมูลรายละเอียด ดังนี้ 1) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับที่ดิน

2) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และ 3) ทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับป้าย จำนวน 2,000 แปลงจ่ายในอัตราร้อยละ 30 ของวงเงินตามสัญญา หลังมีการส่งมอบงานเรียบร้อยแล้ว

1.6.3 งวดที่ 3 ส่งมอบภายใน 90 วัน นับจากวันที่ลงนามในสัญญา โดยผู้รับจ้างจะต้องสำรวจภาคสนามและนำข้อมูลทั้งหมดรวมถึงตรวจสอบข้อมูล และผู้ว่าจ้างจะจ่ายในอัตราร้อยละ 50 ของวงเงินตามสัญญา หลังมีการส่งมอบงานเรียบร้อยแล้ว

1.7 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจรับงานตามสัญญาจ้างเหมาโครงการแผนที่ภาษีตามหนังสือคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ที่ 891/2563 เรื่องแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ สำหรับการจ้างเหมาโครงการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปี 2564 โดยวิธีเฉพาะเจาะจง โดยมีคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างเหมาครั้งนี้ ดังนี้ นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ จำนวน 1 ท่าน นายช่างโยธาชำนาญงาน จำนวน 1 ท่าน และเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ปฏิบัติงาน จำนวน 1 ท่าน ทำการตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาหรือข้อตกลง

2. กระบวนการในการทำงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบว่ากระบวนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และแจ้งประเมินภาษีท้องถิ่น มีดังนี้

2.1 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำรวจ

2.2 เข้าสำรวจข้อมูลที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง และป้าย

2.3 นำข้อมูลมาเก็บรวบรวม และแจ้งรายการทรัพย์สิน

2.4 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตรวจสอบรายการทรัพย์สิน

2.5 นำข้อมูลมาเก็บรวบรวม และแจ้งประเมินภาษี

2.6 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเข้ามาชำระตามกำหนดระยะเวลาในหนังสือแจ้งประเมิน

ภาษีกำหนด

3. อุปสรรคต่าง ๆ กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบไปในทิศทางเดียวกันโดยจับประเด็นสำคัญได้ 2 ประเด็น คือ

3.1 เนื่องจากขอบเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนมีพื้นที่ 19.5 ตารางกิโลเมตร มีที่ดินในเขตประมาณ 11,000 แปลง แต่ละแปลงจะต้องลงสำรวจภาคสนามมาซึ่งข้อมูล 1. ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน 2. ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และ 3. ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย และด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีค่อนข้างน้อยไม่พอต่อปริมาณงานที่ได้รับ

3.2 ประชาชนหรือผู้ประกอบการบางส่วน ไม่ต้องการเสียภาษีท้องถิ่น และขาดความเข้าใจเรื่องการเสียภาษีดังกล่าว จึงมีบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการให้เข้าสำรวจข้อมูล ส่งผลทำให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่วนงานแผนที่ภาษีในการดำเนินเข้าสำรวจข้อมูลตามแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง และข้อมูลเกี่ยวกับป้ายเกิดความล่าช้าในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน

ตามรายละเอียด ข้อ 3.1 และ ข้อ 3.2 ทำให้ไม่ทันตามระยะเวลาในการแจ้งประเมินภาษีแห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 กำหนด

4.1.3 ด้านผลผลิต (Outputs)

ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องผลการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายอย่างไร โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการ มีข้อมูลในส่วนทะเบียนทรัพย์สินเพิ่มขึ้นประมาณจำนวน 11,000 แปลง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

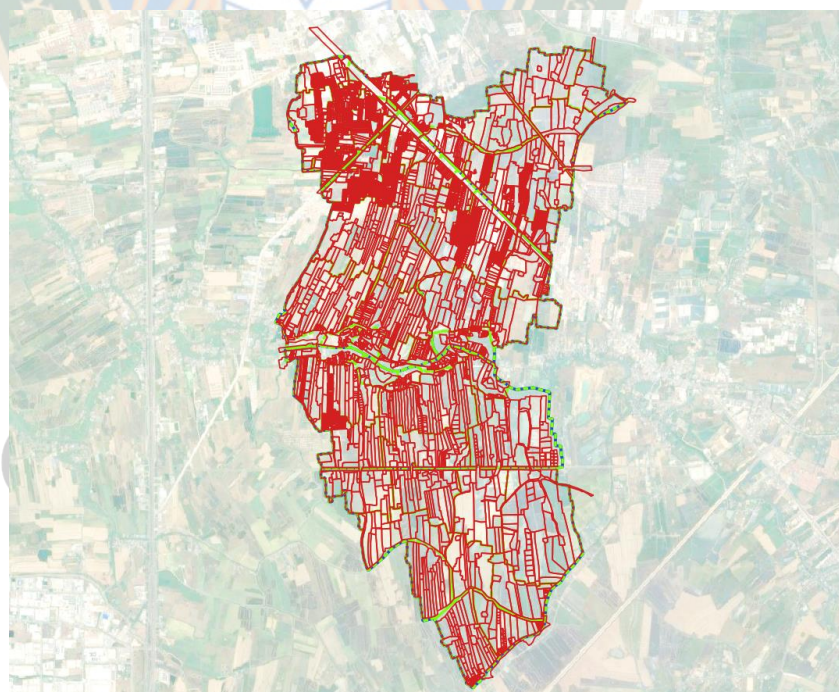
1.1 แปลงที่ดินในรูปแบบของ Shapefile พร้อมรายละเอียดเจ้าของกรรมสิทธิ์/ผู้ครอบครองที่ดิน

1.2 แผนที่แสดงแนวเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน รูปแสดงแผนที่ดิจิทัล ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถอ้างอิงตำแหน่งที่มีอยู่จริงบนพื้นโลกได้โดยอาศัยระบบพิกัดทางภูมิศาสตร์ในระวางทศวรรษภายในเขตปกครอง

1.3 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละแปลงโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

1.4 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์โรงเรียนหรือสิ่งปลูกสร้างโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

1.5 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ป่าโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีป่า พ.ศ. 2510 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

ภาพที่ 3 แนวเขตแปลงที่ดินขอบเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน

2. นำข้อมูลไปใช้ได้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ได้นำข้อมูลตามที่สำรวจในส่วนทะเบียนทรัพย์สินที่ได้จาก ข้อ 1 ไปใช้ในการแจ้งแจ้งประเมินภาษีให้กับผู้มีหน้าที่เสียภาษีในแต่ละปี

3. ลดเวลาในการทำงานลง มีความสะดวกต่อการใช้งาน และช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง โดยมีเมนูของโปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน ดังนี้

3.1 ลดเวลาลงในเรื่องจัดส่งจดหมาย หรือการจัดส่งหนังสือการแจ้งประเมินภาษี ท้องถิ่น รายละเอียดตามรูปภาพ ดังนี้

3.1.1 เดิมใช้โปรแกรม Excel

เลขที่โฉนดที่ดิน	ผู้ครอบครอง	พื้นที่	จำนวนเงินประเมิน	จำนวนเงินเสีย	หมายเหตุ
000001/2564	นางสาวสมใจ นามสกุล...	เลขที่ 123 หมู่ 1 ตำบล...	10,000.00	10,000.00	
000002/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 456 หมู่ 2 ตำบล...	15,000.00	15,000.00	
000003/2564	นางสาววิภา นามสกุล...	เลขที่ 789 หมู่ 3 ตำบล...	20,000.00	20,000.00	
000004/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 101 หมู่ 4 ตำบล...	25,000.00	25,000.00	
000005/2564	นางสาวสมใจ นามสกุล...	เลขที่ 132 หมู่ 5 ตำบล...	30,000.00	30,000.00	
000006/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 163 หมู่ 6 ตำบล...	35,000.00	35,000.00	
000007/2564	นางสาววิภา นามสกุล...	เลขที่ 194 หมู่ 7 ตำบล...	40,000.00	40,000.00	
000008/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 225 หมู่ 8 ตำบล...	45,000.00	45,000.00	
000009/2564	นางสาวสมใจ นามสกุล...	เลขที่ 256 หมู่ 9 ตำบล...	50,000.00	50,000.00	
000010/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 287 หมู่ 10 ตำบล...	55,000.00	55,000.00	
000011/2564	นางสาววิภา นามสกุล...	เลขที่ 318 หมู่ 11 ตำบล...	60,000.00	60,000.00	
000012/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 349 หมู่ 12 ตำบล...	65,000.00	65,000.00	
000013/2564	นางสาวสมใจ นามสกุล...	เลขที่ 380 หมู่ 13 ตำบล...	70,000.00	70,000.00	
000014/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 411 หมู่ 14 ตำบล...	75,000.00	75,000.00	
000015/2564	นางสาววิภา นามสกุล...	เลขที่ 442 หมู่ 15 ตำบล...	80,000.00	80,000.00	
000016/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 473 หมู่ 16 ตำบล...	85,000.00	85,000.00	
000017/2564	นางสาวสมใจ นามสกุล...	เลขที่ 504 หมู่ 17 ตำบล...	90,000.00	90,000.00	
000018/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 535 หมู่ 18 ตำบล...	95,000.00	95,000.00	
000019/2564	นางสาววิภา นามสกุล...	เลขที่ 566 หมู่ 19 ตำบล...	100,000.00	100,000.00	
000020/2564	นายสมชาย นามสกุล...	เลขที่ 597 หมู่ 20 ตำบล...	105,000.00	105,000.00	

ภาพที่ 4 ทะเบียนคุมหนังสือส่งแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโปรแกรม Excel

3.1.2 หลังจ้างเหมาโครงการใช้โปรแกรม Taxgo

■ ไม่มียอดชำระ ■ ชำระแล้ว (ยอดตรง) ■ ชำระแล้ว (ยอดน้อยกว่ายอดประเมิน) ■ ชำระแล้ว (ยอดมากกว่ายอดประเมิน)

ลำดับ	เลขที่หนังสือ	เวอร์ชัน	ผู้ชำระภาษี	ประเภท	ยอดภาษีทั้งสิ้น (บาท)	ยอดรับชำระ (บาท)	ภาษีที่คำนวณ	ลดค่าภาษี	ภาษีคงเหลือ
1	000001/2564	1	ห้างหุ้นส่วน จำกัด ณรงค์ชัยโรจนะ	นิติบุคคล	4,615.79	4,615.79	46,157.94	41,542.15	4,615.79
2	000002/2564	1	บจก. บี-ครีก จำกัด	นิติบุคคล	885.14	885.14	8,851.41	7,966.27	885.14
3	000003/2564	1	นาย สันติรัตน์ สิงห์วงศ์ธรรมะ	บุคคล	4,782.38	4,782.38	47,823.77	43,041.39	4,782.38
4	000004/2564	1	บริษัท อุษยา แกรนด์ วิลเลจ จำกัด	นิติบุคคล	4,178.16	4,178.16	41,781.59	37,603.43	4,178.16
5	000005/2564	1	นาง อรพิน อินทโชติ	บุคคล	100.05	100.05	1,000.48	900.43	100.05
6	000006/2564	1	นางสาวชพรพรณ วาควารี	บุคคล	39.69	-	396.85	90.00	39.69
7	000007/2564	1	นางสาวกมลวิศุทธิ์ คงสำอาด	บุคคล	21.65	-	216.46	194.81	21.65
8	000008/2564	1	เด็กหญิงกนกกุลพร สุขเกษม	บุคคล	12.64	-	126.39	113.75	12.64
9	000009/2564	1	บริษัททกนทิพย์การ จำกัด	นิติบุคคล	3,504.63	-	35,046.30	31,541.67	3,504.63
10	000010/2564	1	นางสาวกนกพิทย์ เสาวจิตร	บุคคล	32.71	32.71	327.12	294.41	32.71
11	000011/2564	1	นางสาวกนกพร เสือสมัง	บุคคล	11.04	15.68	110.45	99.41	11.04
12	000012/2564	1	นางกนกพรพร แสงเงิน	บุคคล	23.33	-	233.35	210.02	23.33
13	000013/2564	1	นางสาวกนกรัตน์ ธาดาบุญพิพัฒน์	บุคคล	18.51	18.51	185.08	166.57	18.51
14	000014/2564	1	นางสาวกนกวรรณ ตาพิชัย	บุคคล	14.46	-	144.59	130.13	14.46
15	000015/2564	1	นางสาวกนกวรรณ พรหมเขียว	บุคคล	40.23	40.23	402.34	362.11	40.23
16	000016/2564	1	นางกนกวรรณ อัมพรพฤติ	บุคคล	63.18	63.18	631.80	568.62	63.18

ภาพที่ 5 ทะเบียนคุมหนังสือส่งแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โปรแกรม Taxgo

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบทะเบียนทรัพย์สินที่มีการเพิ่มขึ้น

ประเภท	ก่อนจ้างเหมา	หลังจ้างเหมา	เพิ่มขึ้น
ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน (แปลง)	1,522	11,702	10,180
ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับโรงเรือน (หลัง)	2,123	8,742	6,619
ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับอาคารชุด (ห้อง)	0	242	242
ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย (ป้าย)	168	944	776
รวมทรัพย์สินทั้งหมด	3,813	21,630	17,817
รวมทรัพย์สินที่เพิ่มหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีทั้งหมด (%)	467.27		

จากตารางที่ 5 พบว่า ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน เพิ่มขึ้น 10,180 แปลง ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับโรงเรือน เพิ่มขึ้น 6,619 หลัง ทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับอาคารชุด 242 ห้อง และทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย เพิ่มขึ้น 776 ป้าย รวมทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีทั้งหมด ร้อยละ 467.27

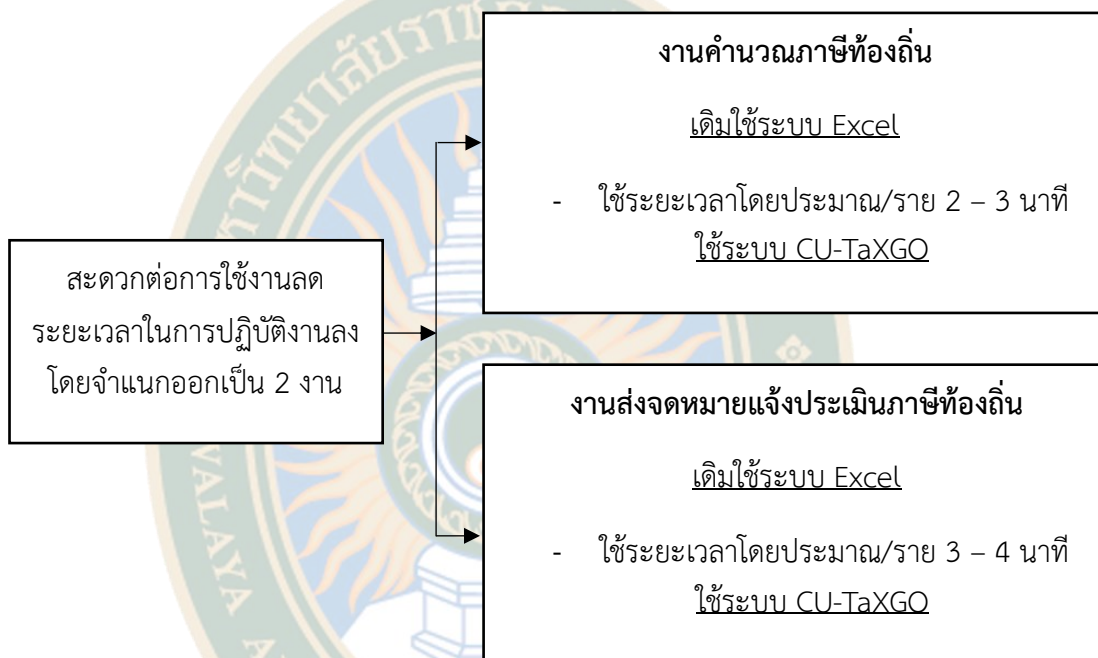
2. ผลของการจัดเก็บรายได้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน พบว่าในปีงบประมาณ 2563 ก่อนจะมีการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2564 มีการจัดเก็บรายได้จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้น 630,576.14 บาท และภาษีป้าย เพิ่มขึ้น 618,050.00 บาท รวมเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 65.2 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบรายได้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย

ประเภท	ปีงบประมาณ 2563 (บาท)	ปีงบประมาณ 2564 (บาท)	รายได้เพิ่มขึ้น (บาท)
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง	362,473.00	993,049.14	630,576.14
ภาษีป้าย	1,552,250.00	2,170,300.00	618,050.00
รวม	1,914,723.00	3,163,349.14	1,248,626.14
รวมเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากประมาณการรายรับทั้งหมด (%)	65.21		

3. ลระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง ความว่าผู้รับจ้างจะต้องส่งข้อมูลแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง และแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้าย ผ่านโปรแกรม TAXGO ที่สามารถคำนวณภาษีตามลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และประเภทของการใช้ที่ดินหลายแปลง และจัดส่งจดหมายแจ้งประเมินภาษีท้องถิ่นได้

ตามระเบียบกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทุกประการ และสามารถจัดทำเอกสารแจ้งประเมินภาษีท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องหลายฉบับ อีกทั้งสามารถดูแผนที่ตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินได้โดยอัตโนมัติจากระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และสามารถเลื่อนภาพ (Pan) ขยายภาพ (Zoom) ได้ซึ่งง่ายและสะดวกต่อการใช้งานโปรแกรมข้างต้นเป็นอย่างมาก สรุปออกมาเป็นกรอบได้ ดังนี้

ภาพที่ 8 สรุปการใช้งานโปรแกรมสะดวกต่อการใช้งานลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง

4.2 แนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน

ผู้วิจัยได้ยื่นเอกสารสัญญาจ้างเหมาปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้กับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าความเห็นควรมีส่วนเนื้อหาที่ควรเพิ่มลงในสัญญาจ้างครั้งต่อไป ดังนี้

1. เห็นควรเสนอปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เพิ่มหัวข้อโปรแกรมที่ผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษี เป็นผู้ดูแลตัวโปรแกรมในส่วนของเมนู รายละเอียดเนื้อหาให้ทันต่อข้อกำหนด ระเบียบในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น และให้ผู้รับเหมารับผิดชอบต่อความเสียหายต่อตัวโปรแกรมแผนที่ภาษีในส่วนข้อมูลที่ดินสิ่งปลูกสร้าง และป้าย ที่ทางผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษีมีการสำรวจมาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่มีการส่งมอบงานเป็นที่เรียบร้อย
2. เห็นควรเสนอปรับปรุงตัวโครงการโดยใส่รายละเอียดข้อมูลของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น เบอร์โทรศัพท์ หรือที่อยู่ของเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นปัจจุบัน

3. เห็นควรปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงสำรวจพื้นที่กับผู้รับจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการประเมินภาษี และลงข้อมูลในระบบบันทึกข้อมูลโปรแกรมแผนที่ภาษี

การสัมภาษณ์บุคคลภายนอกองค์กร ดังนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน หมู่ที่ 5 จำนวน 1 ท่าน สมาชิกสภา ฯ หมู่ที่ 6 จำนวน 1 ท่าน สมาชิกสภา ฯ หมู่ที่ 8 จำนวน 1 ท่าน และประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีท้องถิ่น จำนวน 7 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 ท่าน คำถามเกี่ยวกับด้านเนื้อหาการเรียกเก็บภาษี และข้อมูลแบบแจ้งรายละเอียดในการเรียกเก็บภาษีที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ผู้วิจัยจับประเด็นที่เป็นไปในทางเดียวกันได้ 2 ข้อ โดยจะสรุปผลจากการสัมภาษณ์ได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลในการเรียกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และข้อมูลแบบแจ้งรายละเอียดในการเรียกเก็บภาษีที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน มีความถูกต้อง ครบถ้วน และง่ายต่อการตรวจสอบมากน้อยเพียงใด

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้คำตอบว่ามีความถูกต้องที่ครบถ้วน รายละเอียดการแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ง่ายต่อการตรวจสอบ

2. ท่านคิดว่าการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย มีความสำคัญอย่างไร มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว และภาษีที่จ่ายไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน ก็นำไปพัฒนา ถนน พื้นที่สาธารณะ ในเขตท้องถิ่น

GRAD VRU

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน และ (2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการศึกษาข้อมูลจากเอกสารเป็น การศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแนวคิดผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการ และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการแผนที่ภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน และผู้มีหน้าที่เสียภาษี รวมจำนวน 20 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.) ปลัด อบต. สามเรือน รองปลัด อบต.สามเรือน ผู้อำนวยการกองคลัง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษี ตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน เพื่ออำนวยความสะดวกข้อมูลรวมถึงการ สรุปผลในการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ดังนี้

1. ด้านนำเข้า (Input) เรื่องระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย มีผลกระทบต่อการทำางาน อย่างไร โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1.1 ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น สรุปได้ 3 ประเด็น ตามรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 บุคลากรด้านการจัดเก็บรายได้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษี ตามระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ปี 2563

1.1.2 เกิดสถานการณ์ โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบุคลากรจัดเก็บภาษี เช่น การติดเชื้อโรคในขณะลงสำรวจภาคสนาม จึงทำให้ขาดฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษี โดยเฉพาะในรูปแบบออนไลน์

1.1.3 การดำเนินการเก็บภาษีรูปแบบใหม่ ขาดกระบวนการและขั้นตอน เช่น วิธีการประเมินภาษี เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในส่วน ของงานแผนที่ภาษีได้เต็มประสิทธิภาพ

1.2 ความพร้อมของทรัพยากร สรุปสาระสำคัญออกเป็น 2 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1.2.1 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีค้อย่างน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับไม่สามารถ ดำเนินงานให้ทันตามระยะเวลาที่กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกำหนดตลอดจนปริมาณงาน เรื่องการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ที่เจ้าหน้าที่จะต้องลงสำรวจข้อมูลภาคสนาม เป็นจำนวน โดยประมาณ 11,000 แปลง

1.2.2 งบประมาณที่มีค่อนข้างจำกัดในการจ้างเหมาบริการสำรวจปรับปรุง แผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน

1.3 ต้องการแก้ไขปัญหา โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

1.3.1 การเพิ่มทักษะของบุคลากร หรือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้านงานจัดเก็บรายได้ให้สามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 การส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมให้มีความพร้อมในเรื่องการให้บริการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย

1.3.3 การจ้างเหมาบริการสำรวจ ปรับปรุง ข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ด้านกระบวนการ (Process) ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เอกสารรวบรวมเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี เนื้อหาตัวโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปได้ 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

2.1 การเสนอโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบว่า เนื่องจากปัญหาและอุปสรรค เช่น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมาย ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเรื่องของการจัดเก็บภาษีน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับเป็นอย่างมาก ตลอดจนด้านระยะเวลาตามกำหนดการเกี่ยวกับเรื่องภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และเรื่องการจัดเก็บภาษีป้าย พ.ศ. 2510 ทำให้ต้องมีการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีขึ้นมาเพื่อช่วยลดปัญหาข้างต้นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลง กระบวนการและขั้นตอน มีดังนี้

1. การเสนอโครงการ
2. ผู้บริหารอนุมัติโครงการ
3. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กำหนดคุณลักษณะสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี
4. เสนอราคา
5. ผู้รับจ้างดำเนินงานเพื่อหาข้อมูลตามสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี

(TOR)

6. ผู้รับจ้างส่งมอบงาน
7. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจรับงานตามสัญญาจ้างเหมาโครงการแผนที่ภาษี

2.2 กระบวนการในการทำงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบว่ากระบวนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และแจ้งประเมินภาษีท้องถิ่น มีดังนี้

- 2.2.1 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำรวจ
- 2.2.2 เข้าสำรวจข้อมูลที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง และป้าย
- 2.2.3 นำข้อมูลมาเก็บรวบรวม และแจ้งรายการทรัพย์สิน
- 2.2.4 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตรวจสอบรายการทรัพย์สิน
- 2.2.5 นำข้อมูลมาเก็บรวบรวม และแจ้งประเมินภาษี
- 2.2.6 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเข้ามาชำระตามกำหนดระยะเวลาในหนังสือแจ้ง

ประเมินภาษีกำหนด

2.3 อุปสรรคต่าง ๆ กล่าวคือ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้คำตอบไปในทิศทางเดียวกันโดยจับประเด็นสำคัญได้ 2 ประเด็น คือ

2.3.1 เนื่องจากขอบเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนมีพื้นที่ 19.5 ตารางกิโลเมตร มีที่ดินในเขตประมาณ 11,000 แปลง แต่ละแปลงจะต้องลงสำรวจภาคสนาม มาซึ่งข้อมูล 1.) ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน 2.) ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และ 3.) ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้ายและด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีค่อนข้างน้อย ไม่พอต่อปริมาณงานที่ได้รับ

2.3.2 ประชาชนหรือผู้ประกอบการบางส่วนไม่ต้องการเสียภาษีท้องถิ่น และขาดความเข้าใจเรื่องการเสียภาษีดังกล่าว จึงมีบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการให้เข้าสำรวจข้อมูล ส่งผลทำให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่วนงานแผนที่ภาษีในการเดินเข้าสำรวจข้อมูลตามแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างและข้อมูลเกี่ยวกับป้ายเกิดความล่าช้าในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตามรายละเอียด ข้อ 2.3.1 และ ข้อ 2.3.2 จึงทำให้ไม่ทันตามระยะเวลาในการแจ้งประเมินภาษีแห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 กำหนด

3. ด้านผลผลิต (Outputs) ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องผลการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายอย่างไร โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

3.1 ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการมีข้อมูลในส่วนทะเบียนทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจำนวน 11,000 แปลง ในระบบฐานข้อมูลออนไลน์โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 แปลงที่ดินในรูปแบบของ Shapefile พร้อมรายละเอียดเจ้าของกรรมสิทธิ์/ผู้ครอบครองที่ดิน

3.1.2 แผนที่แสดงแนวเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน รูปแสดงแผนที่ดิจิทัล ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถอ้างอิงตำแหน่งที่มีอยู่จริงบนพื้นโลกได้ โดยอาศัยระบบพิกัดทางภูมิศาสตร์ในระวางทศวรรษภายในเขตปกครอง

3.1.3 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละแปลงโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

3.1.4 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

3.1.5 รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ป้ายโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

3.2 นำข้อมูลไปใช้ได้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนได้นำข้อมูลตามที่สำรวจในส่วนทะเบียนทรัพย์สินที่ได้จาก ข้อ 1 ไปใช้ในการแจ้งแจ้งประเมินภาษีให้กับผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในแต่ละปี ซึ่งจะมีผลผูกพันกับด้านผลลัพธ์ต่อไป

3.3 ลดเวลาในการทำงานลง มีความสะดวกต่อการใช้งาน และช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง โดยมีเมนูของโปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน ดังนี้

3.3.1 ลดเวลาลงในเรื่องจัดส่งจดหมาย

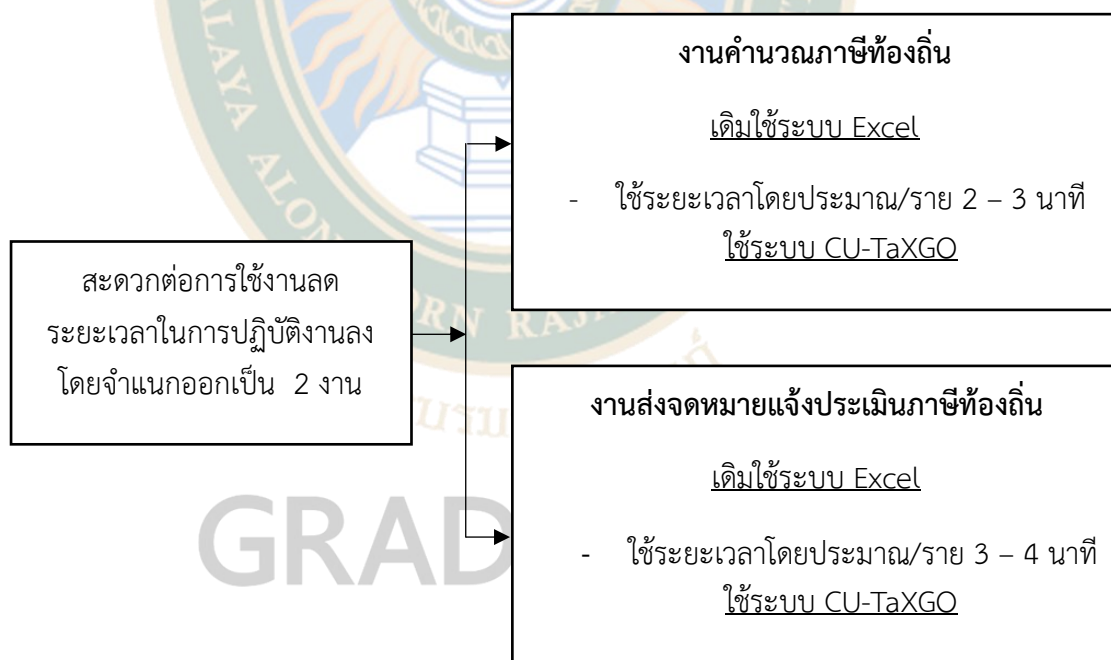
3.3.2 ลดเวลาในเรื่องการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย

4. ด้านผลลัพธ์ (OutComes) ผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิตที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยภาพรวมผู้ให้คำตอบมีการตอบไปในทิศทางเดียวกัน โดยมี 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่

4.1 มีข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ในส่วนข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับโรงเรือน ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับอาคารชุด ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป้าย รวมทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีทั้งหมด 10,180 แปลง คิดเป็นร้อยละ 467.27

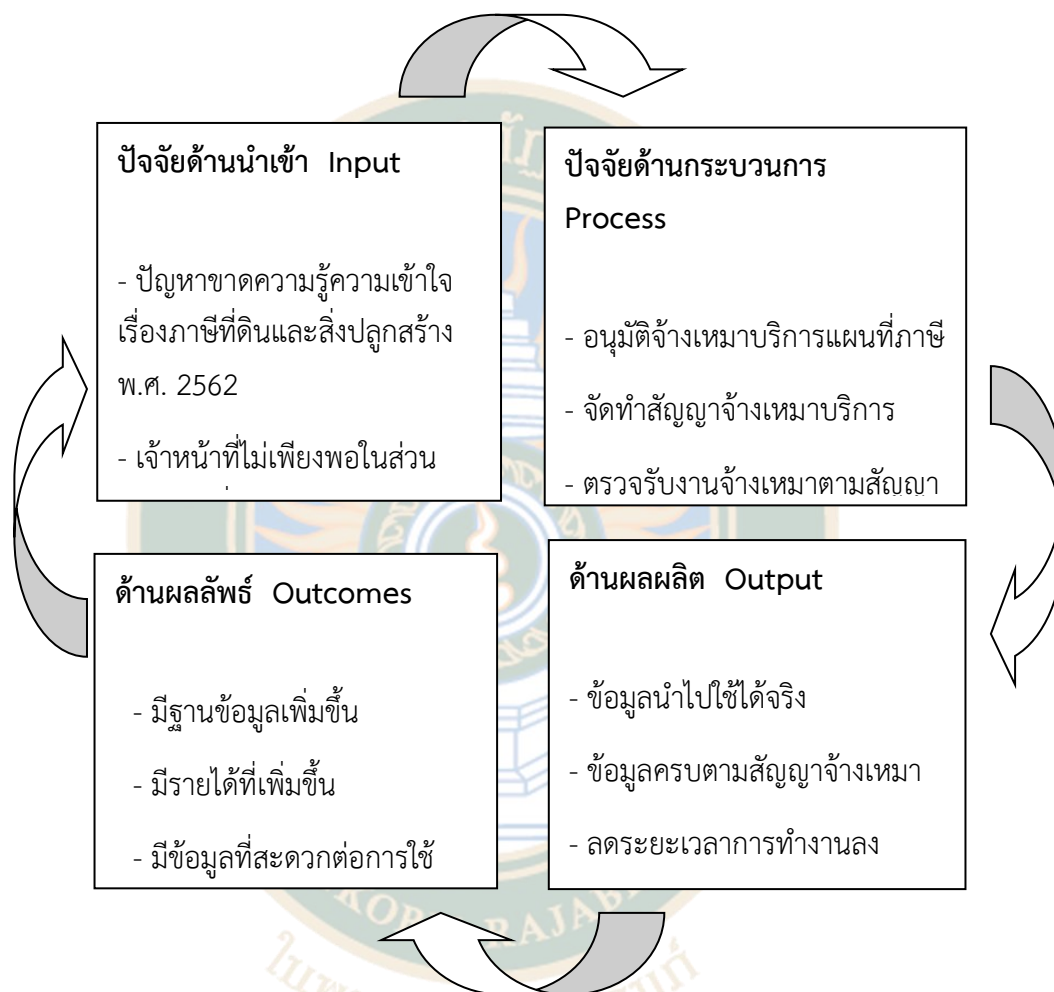
4.2 ผลของการจัดเก็บรายได้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน พบว่าในปีงบประมาณ 2563 ก่อนจะมีการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2564 มีการจัดเก็บรายได้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้น 630,576.14 บาท และภาษีป้าย เพิ่มขึ้น 618,050.00 บาท รวมเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี คิดเป็นร้อยละ 65.2

4.3 สะดวกต่อการใช้งาน ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง สรุปได้ออกมาในรูปแบบกรอบแนวความคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 9 กรอบแนวความคิดสรุปผลการดำเนินงานด้านระยะเวลา

สรุปผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีออกเป็นกรอบความคิด ดังนี้

ภาพที่ 10 กรอบแนวความคิดสรุปผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี

5.1.2 แนวทางการปรับปรุงโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน สรุปได้ว่าความเห็นควรมีส่วนเนื้อหาที่ควรเพิ่มลงในสัญญาจ้างครั้งต่อไป ดังนี้

1. เห็นควรเสนอปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เพิ่มหัวข้อโปรแกรมที่ผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษี เป็นผู้ดูแลตัวโปรแกรมในส่วนของ เมนู รายละเอียดเนื้อหาให้ทันต่อข้อกำหนด ระเบียบในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น และให้ผู้รับเหมารับผิดชอบต่อความเสียหายต่อตัวโปรแกรมแผนที่ภาษี ในส่วนข้อมูลที่ดินสิ่งปลูกสร้าง และป้าย ที่ทางผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษีมีการสำรวจมาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่มีการส่งมอบงานเป็นที่เรียบร้อย

2. เห็นควรเสนอปรับปรุงตัวโครงการโดยใส่รายละเอียดข้อมูลของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น เบอร์โทรศัพท์ หรือ ที่อยู่ของเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นปัจจุบัน
3. เห็นควรปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงสำรวจพื้นที่กับผู้รับจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในการประเมินภาษี และลงข้อมูลในระบบบันทึกข้อมูลโปรแกรมแผนที่ภาษี
4. ข้อมูลในการเรียกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และข้อมูลแบบแจ้งรายละเอียดในการเรียกเก็บภาษีที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้ายขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน มีความถูกต้อง ครบถ้วน และง่ายต่อการตรวจสอบ
5. การเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย มีความสำคัญเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว ภาษีที่จ่ายไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน ก็นำไปพัฒนา ถนน พื้นที่สาธารณะ ในเขตท้องถิ่น

5.2 การอภิปรายผล

การประเมินโครงการ 1. ปัจจัยด้านนำเข้า Input ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษี ตามระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ปี 2563 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตฤณญา โรจน์ทังคำ และพลัญญ์ แก้วสุภาสวัสดิ์ (2565) เรื่องปัญหาการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 การศึกษาพบว่าเกิดปัญหาในด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นกฎหมายที่ออกมาใหม่ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาประกอบกับกฎหมายลำดับรองที่ออกมาล่าช้าส่งผลให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัฒน์จิตร ลาตบัวขาว (2563) วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2563) เรื่อง การคลังท้องถิ่นสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข พบว่า การดำเนินการตามกฎหมายกำหนดแม้ว่าการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการดำเนินการตามข้อกฎหมายบังคับแล้วนั้นและยังมีการกำหนดบทลงโทษไว้ด้วย แต่ในการดำเนินการพบว่าข้อกฎหมายไม่มีความชัดเจนในทางดำเนินการจัดเก็บภาษีอย่างครอบคลุมและมีการตีความได้หลากหลายทำให้เจ้าหน้าที่ และประชาชนเกิดความไม่แน่ใจและผู้นำท้องถิ่นเลือกที่จะไม่บังคับใช้มาตรการดังกล่าว เนื่องจากกระทบต่อฐานเสียง ดังนั้น ควรปรับปรุงระเบียบกฎหมายให้มีประสิทธิภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ พบว่า ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีที่ปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ ด้านการปฏิบัติงานเนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีน้อยและไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีรับผิดชอบงานหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เซารินทร์ กองผา (2560) เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอนนทบุรี จังหวัดชลบุรี ด้านการนำนวัตกรรมและเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีนั้นได้มีเจ้าหน้าที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมการจัดเก็บภาษีทำให้การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ จึงควรเพิ่มเติมทักษะการใช้งานด้วยการให้เจ้าหน้าที่เข้าอบรมการใช้โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลลักษณ์ จิวเส้ง (2555) ได้ศึกษาในเรื่องปัญหาและ อุปสรรคการนำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ GFMS

ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีมีปัญหามีเกี่ยวกับอุปกรณ์อุปกรณ์ที่ใช้งานอยู่เริ่มจะล้าสมัยมากที่สุด รองลงมา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์มีน้อยไม่เพียงพอกับผู้ใช้งานและปริมาณงานและปัญหา ด้านบุคลากรมีปัญหามีเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานมากที่สุดรองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ที่มีอัตราย้ายหรือโอนหรือลาออกสูงต้องเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบ่อย ด้านอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่นั้นมีไม่เพียงพอต่อปริมาณงานจำนวนมาก จึงควรจัดสรรอัตรากำลังที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อมีส่วนช่วยในการดำเนินการจัดเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติ งามจันทร์ (2561) ศึกษาเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะวงด อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา พบว่าการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ควรมีเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง และ ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรายได้โดยเฉพาะ ทั้งนี้จึงทำให้ต้องมีการแก้ไขปัญหา โดยสรุปออกมาได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การเพิ่มทักษะให้บุคลากร หรือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้านงาน จัดเก็บรายได้ 2) การส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้ารับการอบรมให้มีความพร้อมในเรื่องการให้บริการ จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีป้าย และ 3) การจ้างเหมาบริการสำรวจ ปรับปรุง แผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

2. ปัจจัยด้านกระบวนการ Process การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (Government Procurement) เป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งที่หลายประเทศนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการสร้างความแข็งแกร่งของประเทศ สำหรับประเทศไทยเริ่มมีนโยบายสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อส่งเสริมตลาดสินค้าและนวัตกรรมผ่านกลไกการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการนวัตกรรมที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรมไทยมาตั้งแต่ปี 2558 ต่อมาจึงมีการออกพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แต่การวิจัยและพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องซื้อหรือจ้างพัสดุที่จำเป็นและมีลักษณะเฉพาะตามวัตถุประสงค์และข้อกำหนดในโครงการวิจัยและพัฒนา หรือโครงการบริการวิชาการ ซึ่งการดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าวอาจยังไม่ยืดหยุ่นเพียงพอ มาตรา 7 (3) แห่งพระราชบัญญัติฯ และ มาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 จึงกำหนดยกเว้นให้ออกประกาศเป็นการเฉพาะเพื่อใช้สำหรับการวิจัยและพัฒนาและการบริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับบทความของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา ซึ่งโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีเนื้อหาตัวโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี สรุปได้ 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) การเสนอโครงการ เนื่องจากปัญหาและอุปสรรค เช่น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดเก็บภาษีตามระเบียบข้อกฎหมาย ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน เรื่องของการจัดเก็บภาษีน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้รับเป็นอย่างมากทำให้ต้องมีการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีขึ้นมาเพื่อช่วยลดปัญหาข้างต้นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลง (2) กระบวนการในการทำงาน กระบวนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และแจ้งประเมินภาษีท้องถิ่น และ (3) อุปสรรคในการทำงาน จับประเด็นสำคัญได้ 3 ประเด็น คือ 3.1) ขอบเขตการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน มีจำนวนที่มาก 3.2) ประชาชนหรือผู้ประกอบการบางส่วนไม่ต้องการ

เสียภาษีท้องถิ่น และขาดความเข้าใจเรื่องการเสียภาษีดังกล่าว จึงมีบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการให้เข้าสำรวจข้อมูล และ 3.3) เกิดสถานการณ์ โควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานในส่วนการลงสำรวจภาคสนามของเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี

3. ด้านผลผลิต Output ผลการดำเนินโครงการบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการมีข้อมูลในส่วนทะเบียนทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นจำนวน 11,000 แปลง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แปลงที่ดินในรูปแบบของ Shapefile พร้อมรายละเอียดเจ้าของกรรมสิทธิ์/ผู้ครอบครอง
2. แผนที่แสดงแนวเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน รูปแสดงแผนที่ดิจิทัล ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถอ้างอิงตำแหน่งที่มีอยู่จริงบนพื้นโลกได้ โดยอาศัยระบบพิกัดทางภูมิศาสตร์ในระวางทศวรรษภายในเขตปกครอง
3. รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละแปลงโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล
4. รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล
5. รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ป่าโดยยึดหลักกฎหมายพระราชบัญญัติภาษีป่า พ.ศ. 2510 พร้อมภาพถ่ายเป็นข้อมูลดิจิทัล

องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ได้นำข้อมูลตามที่เราสำรวจในส่วนทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ในการแจ้งแจ้งประเมินภาษีให้กับผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในแต่ละปี ซึ่งจะมีผลผูกพันกับด้านผลลัพธ์ต่อไป และช่วยลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานลง มีความสะดวกต่อการใช้งาน โดยมีเมนูของโปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน

4. ด้านผลลัพธ์ Outcomes ต่อเนื่องจากผลผลิตที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยภาพรวมพบว่า มีข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ในส่วนข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับโรงเรือน ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับอาคารชุด ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับป่ารวมทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ทั้งหมด 10,180 แปลง คิดเป็นร้อยละ 467.27 ผลของการจัดเก็บรายได้ ภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น 630,576.14 บาท และภาษีป่าเพิ่มขึ้น 618,050.00 บาท รวมเป็นรายได้ที่เพิ่มขึ้นหลังจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี คิดเป็นร้อยละ 65.20

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรเสนอปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เพิ่มหัวข้อโปรแกรมที่ผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษี เป็นผู้ดูแลตัวโปรแกรมในส่วนของเมนูรายละเอียดเนื้อหาให้ทันต่อข้อกำหนด ระเบียบ ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น และให้ผู้รับเหมารับผิดชอบถ้าเกิดความเสียหายต่อตัวโปรแกรมแผนที่ภาษีในส่วนข้อมูลที่ดินสิ่งปลูกสร้าง และป่า ที่ทางผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษีมีการสำรวจมาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่มีการส่งมอบงานเป็นที่เรียบร้อยแล้วคล้อยกับงานวิจัยของน้ำผึ้ง บุญขาว (2562) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปัจจัยด้านการเอกสารการยื่นแบบภาษี เนื่องจากภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งเป็นภาษีตัวใหม่ฐานข้อมูลในระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินที่มีอยู่ยังไม่ ครบถ้วนมีการเปลี่ยนแปลงของผู้เป็น

เจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งต้องมีการขอข้อมูลจากกรมที่ดิน เพื่อปรับปรุง ฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้เอกสารการประเมินที่ส่งให้ประชาชนไม่ถูกต้อง ถูกตีกลับ และมีการแก้ไข ข้อมูลตอนชำระเงิน จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการบริการชำระภาษี

2. ควรเพิ่มหัวข้อระบุในสัญญาจ้างเหมาใส่รายละเอียดข้อมูลของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น เบอร์โทรศัพท์ หรือที่อยู่ของเจ้าของทรัพย์สินที่เป็นปัจจุบัน

3. ควรปรับปรุงตัวโครงการโดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงสำรวจพื้นที่กับผู้รับจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีด้วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจในการประเมินภาษี และเพิ่มทักษะให้บุคลากรลงข้อมูลในระบบบันทึกโปรแกรมแผนที่ภาษีออนไลน์

4. ควรสำรวจและพิจารณาจากพื้นที่การปกครองว่าเป็นเขตเศรษฐกิจมากน้อยเพียงใด และหากมีการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีจะคุ้มค่าต่อผลที่ได้รับเพียงใด

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรเพิ่มรายละเอียดในสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี โดยให้เพิ่มข้อมูลการติดต่อเจ้าของทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบัน

2. ศึกษาสัญญาจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีจากพื้นที่ข้างเคียง เพื่อใช้เป็นแนวทางให้การทำสัญญาจ้าง

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). *ศึกษาการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLIS).
- กฤษฎา หาญบรรเจิด. (2563). *การประเมินโครงการโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย*.
<https://he01.tcithaijo.org/index.php/bamrasjournal/article/view/224034/16097>
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2555). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารในสถานศึกษา*. บุคพอยท.
- จำลอง โพธิ์บุญ. (2557). *การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง*, *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม*, 10(2), 71-89.
- ชาติ งามจันทร์. (2561). *การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะวงด อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLIS).
- เชารินทร์ กองผา. (2560). *ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวาง อำเภอนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ตุลญา โรจน์ทั้งคำ และพลภัฏฐ์ แก้วสุภาสวัสดิ์. (2565). *การจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLIS).
- ทิตยา อรดี. (2560). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นของเทศบาลนครอุดรธานี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLIS).
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. (2556). *การพัฒนาระบบการบริหารงานการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- น้ำผึ้ง บุญขาว. (2562). *ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลเมืองระยองเขตเมือง*. *จังหวัดระยอง*. <http://www.islocal.ru.ac.th/pdf/163/6214880011.pdf>
- ประไพ โพธิ์รักษา. (2565). *ประเมินผลการดำเนินงาน NCD Clinic Plus จังหวัดนครปฐม*. *ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*.
<https://he04.tcithaijo.org/index.php/jckr/article/view/94/55>.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2552). *การวิจัยการอุดมศึกษาในประเทศไทย*. *วารสารการศึกษาไทย*, 6(1), 32-38.
- พิสนุ พองศรี. (2551). *เทคนิควิธีการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. บริษัทพร็ออบเบอร์ดีงพรีน จำกัด.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลลักษณ์ จั่วแสง. (2555). ปัญหาและอุปสรรคการนำระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ GFMIS.

<http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2308/1/145004.pdf>

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). ทฤษฎีการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 9). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมบูรณ์ ศรีภู และจุฑามาศ วงคำจันทร์. (2566). การประเมินผลโครงการของสถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมืองตามประเด็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมอนามัย ปีงบประมาณ 2565.

<https://he02.tcithaijo.org/index.php/RHPC9Journal/article/view/261570/179290>

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2557). การประเมินโดยเน้นทฤษฎี: ทางเลือกใหม่ของวิธีวิทยาการประเมิน.

วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 11(2), 9-17.

สมัย ศิริทองถาวร และสรทมม กรนุ้ม. (2565). การวิจัยประเมินผลยุทธศาสตร์การป้องกันการฆ่าตัวตายระดับชาติ พ.ศ. 2560 – 2565. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*, 31(1), 73 - 80.

<https://he01.tcithaijo.org/index.php/jmht/article/view/261254/176823>.

สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข. (2553). คู่มือการประเมินผลแผนงานและโครงการ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

สุกัญญา ไชวีกุล. (2547). การวิเคราะห์ระบบเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัฒน์จิตร ลาบัวขาว. (2564). การศึกษาบทบาทนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLIS).

สุวิมล ตีรภานันท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2545). การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย.

Katz, D., and Kahn, R. L. (1978). *The social psychology of organizations*. New York: Wiley.

Scriven, M. (1967). The Methodology of Evaluation. *Perspectives of Curriculum Evaluation Chicago*, 1(1), 39-83.

Tessmer, M. (1993). *Planning and Conducting Formative Evaluations*. Imprint Routledge.

ภาคผนวก

GRAD VRU

แบบสัมภาษณ์ (เจ้าหน้าที่/ผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กร)

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมา เพื่อใช้เป็นกรอบของคำถามในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 : ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 : ข้อคำถามเกี่ยวกับด้านดำเนินงาน ปัจจัยด้านนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output) และ ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

ส่วนที่ 3 : ข้อคำถามด้านข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. ชื่อ นามสกุล
2. อายุ ปี
3. ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 : ข้อคำถามเกี่ยวกับด้านดำเนินงาน

2.1 ปัจจัยด้านนำเข้า (Input)

2.1.1 ระเบียบข้อกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย มีผลกระทบการจัดเก็บภาษีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อย่างไร

2.1.2 ความพร้อมของทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน อย่างไร

2.2 ด้านกระบวนการ (Process)

2.2.1 ท่านคิดว่าการเสนอโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี มีความสำคัญอย่างไร

2.2.2 ท่านคิดว่ากระบวนการในการทำงานของผู้รับเหมาบริการแผนที่ภาษี เช่น ความรู้ ความเข้าใจในการทำงาน เป็นอย่างไร

2.3 ด้านผลผลิต (Output)

2.3.1 ผลบรรลุเป้าหมายที่ได้จากโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี เช่น ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับที่ดิน ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง คืบตามเป้าหมายอย่างไร

2.3.2 ท่านคิดว่าการนำข้อมูลไปใช้งานในเรื่องของการแจ้งประเมินภาษี ข้อมูลความถูกต้องที่ได้จากโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ตามรายละเอียดข้อมูลข้อที่ 2.3.1 เป็นอย่างไร

2.3.3 ท่านคิดว่าการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี ช่วยลดเวลาในการทำงานของท่านลงมากน้อยหรือไม่ อย่างไร

2.4. ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

2.4.1 ท่านคิดว่าข้อมูลที่ได้จากโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีสะดวกต่อการใช้งานมากน้อยอย่างไร

2.4.2 ผลของการจัดเก็บรายได้ หลังจากมีการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษีเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 3 : ข้อคำถามด้านข้อเสนอแนะ

3.1 ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงตัวโครงการจ้างเหมาบริการแผนที่ภาษี อย่างไร

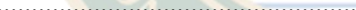
GRAD VRU

GRAD VRU

ว่าการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย มีความสำคัญอย่างไร

1. ชื่อ นามสกุล
หรือ สถานประกอบการชื่อ
2. อายุ ปี
3. ประเภทที่ท่านเสียภาษี
4. ท่านพักอาศัยอยู่ในเขตตำบลสามเรือนไหม ใช่ หรือ ไม่ใช่

1. ข้อมูลในการเรียกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน มีความถูกต้อง ครบถ้วน มากน้อยอย่างไร

-

2. ข้อมูลแบบแจ้งรายละเอียดในการเรียกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน มีความสะดวกต่อการตรวจสอบ มากน้อยอย่างไร

- GRAD VRLJ

3. ท่านคิดว่าการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและภาษีป้าย มีความสำคัญอย่างไร

-
-
-

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอดิศักดิ์ ทรัพย์ผ้าพับ
วัน เดือน ปี เกิด	6 ตุลาคม 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดปทุมธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ที่อยู่ปัจจุบัน	32 หมู่ 10 ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

GRAD VRU